

„LKB Kronika“, Nr. 77.

(Tęsinys)

*Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!*

Kratos ir tardymai

Kapsukas. 1988 m. vasario 2 d., pasibaigus Petro Gražulio teismui, saugumiečių buvo neteisėtai, grubiai sulaikyti: Vincas Danielius (Šiauliai), gintas Sakavičius (Kaptamiestis), Rimantas Matulaitis (Kapsukas) ir Bronė Valaitytė (Sasnavas). Kriminalinio poskyrio inspektorius Stipinaitis prieš sulaikytuosius naudojo fizinę jėgą, kartu su kitais milicijos karininkais plūdo juos necenzūriniais žodžiais. Teisėjas Rudženskas, apkaltinęs administracinių teisės pažeidimo kodekse 187 str. (teisėto pareigūno potvarkių nevykdymu — chuliganizmu), nuteisė juos 15 parų arešto; prižiūrėtojai buvo griežti, bet teisingi, tuo tarpu aukštesni milicijos pareigūnai pastoviai tyčiojosi, komendantas majoras Avietynas dažnai ateidavo neblaivus. Vasario 3 d. R. Matulaitį iškvietė ir tardė pavadė nepasiskęs saugumietis. Čekistą

domino, apie ką su R. Matulaičiu ir G. Sakavičium kalbasi V. Danielius. Vasario 10 d. buvo tardomas V. Danielius. Čekistas pavadė nepasiskęs, žadėjo pristatyti ateityje, mat, jo žodžiais, tai dar nepaskutinis V. Danielio tardymas. Saugumietį domino, kokia V. Danielio nuomonė apie P. Gražulio atsisakymą eiti į karinius apmokymus, ar žada stoti į Kunigų seminariją, tvirtino, kad ryšium su paromis V. Danieliui būtų nemažai kliūčių įstoti į Seminariją, klausė, kaip V. Danielius ruošiasi atžymėti vasario 16-ąją. Pabaigai patarė apsvarstyti savo elgesį, padaryti išvadą ir, kol nevelu, pasukti kitu keliu. Vasario 17 d. sulaikytieji buvo paleisti. Prie Kapsuko VRS su gėlėmis jų laukė būrelis (apie 20 asmenų) bendraminčių. Pasimeldę Kapsuko bažnyčioje, aplankė kapines, kur padėjo gėles ant žuvusių už Lietuvos laisvę karių kapų.

Ar Stalino-Hitlerio paktas bus skelbiamas nusikalstamu dokumentu?

Vilnius. — Š.m. sausio 12 d. Laisvosios Europos radijo stotis, kaip praneša LIC, transliuojanti savo laides į Lietuvą, supažindino klausytojus, kad jau praėjusių metų gegužyje Vlikas išspėjo savo atstovą Europos Parlamente Algį Klimaitį pakeisti savo poziciją į Estijos, Latvijos, Lietuvos bylos sprendimą. Analogišką išspėjimą ponui Klimaičiui iškėlė ir Pabaltijo Santalka. Kadangi Klimaitis ir toliau piršo Europos parlamentui idėjas, kenkiančias Pabaltijo tautų laisvės reikalui, gruodžio 19 d. Vlikas ir Pabaltijo Santalka atėmė iš pono Klimaičio visus igaliojimus Europos Parlamente. Buvo pašalintas iš Vliko.

Kodėl apie tai lietuvių tauta sužinojo praėjusio mėnesio? Dalis visuomenės jau seniai reiškia savo nepasitenkinimą į Lietuvą transliuojančių radijo stočių laidų turiniu. Paskutinė žinia apie Klimaitį sustiprina tautos pasipiktinimą.

Nepasisekė su latviais

Š.m. sausio 3 d. ponas Klimaitis gavo plačius igaliojimus iš Estijos Nacionalinio Fronto ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio. Kas tas ponas Klimaitis, ir ką jis atstovauja? Kokie jo siekliai? 1987 m. tarybinė lietuvių spauda nekartą užsipuolė poną Klimaitį. Praėjusiais, 1988 m. pakeitė jį jį požiūri. Spalio-lapkričio ir gruodžio-sausio mėnesiais ponas Klimaitis buvo pakviestas į Lietuvą. Buvo taip pat Taline ir Rygoje. Nepasisekė jam tik Rygoje. Latviai nedavė Klimaičiui jokių igaliojimų.

Klimaitis važinėdamas aiškina, kad Maskva atsisakiusi jį priimti. Tačiau iš patikimų šaltinių patirta, kad Klimaitis buvo priėmęs Maskvoje aukšti rusų valdininkai. Kieno valią vykdė ponas Klimaitis, rodo jo interviu, atspausdintas š.m. „Atgimimo“ antrame numeryje. Jau kurį laiką plačiai kalbama apie tai, kad Maskva bus priversta galų gale surasti slaptuosius Molotovo-Ribbentropo pakto

Paktas išnyks, aneksija pasiliks

Šiam uždaviniui įgyvendinti Maskva pasikvietė poną Klimaitį, kuris, tikimasi, turi nemažą patyrimą įtikinti vakariečius, išrinktus į Europos Parlamentą. Klimaičio aiškinimu, Molotovo-Ribbentropo paktas „nekokrektiškas“. Ne nusikalstamas tarptautinis dokumentas, o tik nekokrektiškas. Tai turbūt naujadaras tarptautinės teisės žodyne. Kelių suverenių valstybių okupacija, jų inkorporacija, gyventojų fizinis ir dvasinis genocidas yra nekokrektiškas aktas. Ką daryti su šiuo nekokrektišku tarptautiniu dokumentu?

Klimaitis turi savąjį receptą, tik ne labai originalų: partijos paruoštas Estijos, Latvijos ir Lietuvos TSRS konstitucijas reikia priimti šių respublikų Aukščiausiosios Tarybos sesijose ir nesimpatiškas Molotovo-Ribbentropo paktas išnyks, o aneksija pasiliks. Bent jau Maskva tuo bus patenkinta. O ponas Klimaitis ruošiasi įtikinti estų, latvių ir lietuvių tautas, kad naujomis konstitucijomis respublikų politinis statusas bus visiškai suderinamas su tarptautine teise. Pripažįstama, kad trys Pabaltijo valstybės bus aneksuotos, tačiau Aukščiausiosios Tarybos deputatams pakėlus rankas už šiek tiek reformuotas Stalino ir Brežnevo Pabaltijo tautoms padovanotas

Prezidentui Bushui pirmojo posėdžio metu Atstovų rūmų speakeris Jim Wright, kairėje, padovanoto butelį aštraus padažo, o Senato daugumos vadas George Mitchell, dešinėje, atnešė kiaušienos odo žievę. Prezidentas, paėmęs butelį, paklausė: „Kodėl Texas aštrusis padažas yra pagamintas Winston-Salem mieste, N.C. valstijoje?“, bet speakeris Wright tuoj atsakė: „Tuo pačiu būdu, kaip kad kai kurie teksasiečiai gimė Kennebunkporte“.

Sovietų raketos Kuboje

Maskva. — Sovietų oficialūs pareigūnai pirmą kartą prabilo, kad 1962 m. Kubos krizės metu Sovietai jau turėjo branduolines raketas Kuboje ir galėjo bet koku metu užpulti Amerikos miestus. Maskvoje įvyko konferencija, kurioje pirmą kartą dalyvavo sovietų kariniai ekspertai, amerikiečių ir Kubos oficialūs atstovai.

Vienas iš tų dalyvių buvo Sergejus Chruščiovas, Nikitos Chruščiovo sūnus, kuris reporteriams pasakė, jog Kuboje tada buvo 20 atominų raketų sprogstatųjų dalių, kurios labai greitai galėjo būti prijungtos prie skraidančiųjų raketų. Tačiau, jei būtų Amerika tikrai pradėjusi invaziją į Kubą, sovietų kariai Kuboje neturėjo

konstitucijas, šios valstybės taps savarankiškomis ir suverenomis.

Nesiderina Sąjūdžio pareiškimai

Štai kokius klaidžiojimus girdime 1989 m. sausio mėn. Šią poziciją palaimina sausio 3 d. Sąjūdis, davęs ponui Klimaičiui igaliojimus. Kaip visa tai suderinti su nesėkmingais Sąjūdžio deklaracijomis? Vasarą Sąjūdis tikino, kad reikia vienyti su mūsų emigrantais, nes mes ir jie sudarom lietuvių tautą. Kadangi mūsų emigrantai atėmė iš Klimaičio visus igaliojimus, Sąjūdis, laikydamas save sudėtinę tautos dalimi, privalo anuluoti savo sausio 3 d. tam ponui duotus igaliojimus. Šie igaliojimai, be abejo, bus panaudoti prieš lietuvių tautą, prieš siekiamą laisvės ir nepriklausomybės. Ispėjame, kad ponui Klimaičiui pradėjus realizuoti savo užmačias Maskvos aneksuotoje Lietuvoje, mūsų organizacijos atsakys plačiomis politinėmis akcijomis Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose.

Šį raštą pasirašė:

**Lietuvos Laisvės Lyga
Lietuvos Inicjatyvinė
Helsinkio Nutarimams
Remti Grupė
Lietuvos Tautinė Jaunimo
Sąjunga Jaunoji Lietuva
Vilnius,
1989 m. sausio 17 d.**

įsakymo panaudoti raketas, sakė S. Chruščiovas, kuris tuo metu buvo sovietų raketų inžinierius.

1962 m. spalio buvo laikomas pavojingiausiu mėnesiu, kai prez. Kennedy ir Nikita Chruščiovas pasikeitė griežtomis notomis.

Konferencijos tikslas?

Dviejų dienų konferencija, kurios nebuvo leista stebėti korespondentams, buvo pirmas toks įvykis, nes joje dalyvavo A. Gromyko, tuo metu buvus Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministras, A. Dobryninas, buvęs ambasadorius Washington, buvęs Amerikos Gynybos departamento sekretorius Robert McNamara, buvęs Baltųjų rūmų Saugumo tarybos viršininkas G. Bundy ir Kubos Politbiuro nariai. Konferencijoje, kaip atrodo, buvo pasikeista nuomonėmis apie dabartinį karo pajėgų stovį, prisimenant praėities įvykius. Pirmą kartą amerikiečiai išgirdo iš Dobrynino, jog jis buvo susitikęs su Robert Kennedy spalio 27 d. vakare ir abu vyrai diskutavo galimybe išvežti Jupiterio raketas iš Turkijos, jei Sovietai išvežtų savo raketas iš Kubos.

Raketos prieš Ameriką

Kad Sovietų raketos pasiekė Kubą dar prieš tai, kai prez. Kennedy įsakė laivynui užblokuoti Kubą, papasakojo šioje konferencijoje sovietų gen. Dmitri Volkogonovas, kuriam buvo paliepta išstudijuoti to meto istorinius dokumentus. Dobryninas čia pasakė, kad ir jam nebuvo pasakyta, kad sovietų raketos yra Kuboje. Dabar paaiškėjo ir tai, kai amerikiečiai sustabdė sovietų laivą „Poltava“ jame buvo dar 20 branduolinių raketų.

Chruščiovas pasakė, kad raketos buvo nukreiptos į visus didžiuosius Amerikos miestus. Tačiau visų nustebimui, generalas Volkogonovas papasakojo, jog tuo metu sovietai turėjo tik 20 tarpkontinentinių branduolinių raketų, kurios taip pat iš Sovietų teritorijos buvo nukreiptos į Ameriką ir karo atveju jos būtų padvigubinusios pavojų.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Lietuvos Komunistų partijos centro komitetas pasiūlė plenumui apsvarstyti Lietuvos respublikos įstojimą į Jungtines Tautas. Be to, pasisakė, kad būtų užtikrintas konstitucinis sąjunginių respublikų lygiateisiškumo principas, kuris liečia Konstitucijos 70 straipsnį.

— Partijos Centro komitetas nutarė, jog reikia juridškai garantuoti, kad klausimai, kurie liečia Respublikos interesus, negali būti sprendžiami be jos sutikimo. Atitinkamų įstatymų projektai turi būti rengiami tik dalyvaujant visų sąjunginių respublikų atstovams paritetiniu pagrindu. Tai reiškia, negali būti Maskvos diktato.

— Komunistų partijos Centro komitetas pasiūlė, pasitelkus mokslininkus, išnagrinėti nuosavybės problemą, nes praktika parodė, kad gamintojai, jei nėra gamybos šeimininkai, turi daug neigiamų padarinių. Komitetas sako, kad gyventojai niekaip negali suprasti, kodėl žemė, kurioje jie nuo amžių gyvena, jos gėlmės, vandenys, miškai, gamtiniai ištekliai, už kuriuos imami mokesčiai, nėra suverenios Respublikos nuosavybė.

— Bankų sistemą LKP CK siūlo perorganizuoti, kad visų rūšių bankai, įskaitant ir būsimus bankus su užsieniu, būtų perduoti pačiai Lietuvai tvarkyti ir jį pati koordinuotų pinigų cirkuliacija.

— Tarptautinės ekonomikos srityje Lietuvos KP Centro komitetas pasisako už teisę visoms respublikoms, jų imonėms ir organizacijoms savarankiškai užmegzti ryšius su užsieniu, steigti bendras įmones ir firmas.

— LKP centro komitetas pasiūlė, kad turizmo reikalus tvarkytų tik pačios respublikos ir su plačiomis teisėmis plėtoti užsienio turizmą ir sudaryti susitarimus su užsienio firmomis.

— Lietuvos Komunistų Centro komiteto nuomone, būtina nustatyti respublikos perėjimą prie savivaldos ir finansavimo principų. Tokį perėjimą reikia pradėti nuo 1990 metų.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Europos Parlamento rezoliucija Pabaltijo nepriklausomybės klausimu

Strasbourg. — Eltos informacijų pranešimu, Europos Bendruomenės Parlamentas priėmė rezoliuciją 1989 m. sausio 19 d. Pabaltijo valstybių nepriklausomybės klausimu, kurią iškėlė B. Nielsen, S. Veil ir C.A. Gasoliba Liberalų ir Demokratų frakcijų vardu.

Rezoliucijos mintys

Europos parlamentas, imdamas dėmesin tvirtą nepriklausomybės troškimą, kuris aiškiai pasireiškė Pabaltijo valstybėse, kaip tai patvirtina peticija su 4 milijonais Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių parašų ir Estijos parlamento nepriklausomybės pareiškimas 1988 m. lapkričio 16 d., taip pat Helsinkio Baigiminio akto pirmą punktą, liečiantį lygybę ir teises, išplaukiančias iš suverenumo, ir to paties akto 8 punktą, liečiantį tautų apsisprendimą, imdamas dėmesin anksčiau priimtus nutarimus apie politinę padėtį ir žmogaus teises Pabaltijo valstybėse ir atsižvelgdamas į tai, kad Bendruomenės valstybės niekada nepripažino Sovietų Sąjungos įvykdytos Pabaltijo valstybių aneksijos, kuri yra Hitlerio-Stalino 1939 m. pakto

padarinys ir atsižvelgdamas į tai, kad 50 m. praėjo po to pakto ir brutalaus Pabaltijo respublikų nepriklausomybės panaikinimo, dabar yra laikas surasti sprendimą, kuris būtų demokratinis, teisingas ir priimtinas skirtingoms šalims.

Tekstas Sov. Sąjungai ir Pabaltijai

Europos Parlamento rezoliucija kviečia Sovietų Sąjungą remti didžiulį Pabaltijo tautų valstybinės nepriklausomybės troškimą, ypač ekonomikos ir kultūros srityse. Sveikina tautinių kalbų sugrąžinimą. Kviečia Sovietų Sąjungos vadovus skatinti demokratinį sprendimą Pabaltijo valstybėse, kuris galėtų būti Europos Bendruomenės valstybių pripažintas ir prašo Bendruomenės valstybių užsienio reikalų ministerius daryti viską, kad būtų surastas taikus sprendimas ir paveda Europos Parlamento prezidentui pasiūsti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, užsienio reikalų ministeriams, Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo valstybių vyriausybėms.

Specialus pareiškimas

Kitą dieną po šios rezoliucijos priėmimo, B. Nielsen plenumas padarė pareiškimą, kad rezoliucijos penktas standartinis punktas nereiškia aneksijos pripažinimo. Jo pareiškimas buvo Parlamento prezidento priimtas ir užprotokuluotas.

Arkivyskupo rūmai perleisti vysk. Steponavičiui

Roma, 1989 sausio 27. (LIC) — Šį rytą J.E. kardinolas Vincentas Sladkevičius gavo telegramą iš Lietuvos, pranešant, kad Vilniaus arkivyskupijos rūmai yra oficialiai perleidžiami be jokių sąlygų vyskupui Julijonui Steponavičiui. Algirdas Brazauskas, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, paskelbė šią žinią vakar Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio susirinkime. Kardinolui telegramą atsiuntė kunigas iš Vilniaus.

Arkivyskupijos rūmų nesugrąžinimas buvo vienas iš svarbiausių priežasčių, kodėl vysk. Steponavičius dar negrįžo į Vilnių. Praeitą mėnesį valdžia paskelbė, kad vysk. Steponavičiui bus leidžiama po 28 metų tremties, grįžti į Vilniaus arkivyskupiją pilnomis administratoriaus teisėmis.

Vyskupas Steponavičius vasario 5 d. praves Vilniaus Katedros atidavimo ir peršventinimo iškilmes.

KALENDORIUS

Sausio 31 d.: Jonas Bosco, Marcelė, Budvilė, Jaunė, Skirmantas.

Vasario 1 d.: Ignacas Antiocietis, Brigita, Gytis, Eidvilė, Vasaris.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:05, leidžiasi 5:03. Temperatūra dieną 56 l., naktį 32 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

GĖRIUI SAVITUMAS — BLOGIUI ALERGIŠKUMAS

Savo pavyzdžiu tėviškiems tėvams vaikuose gėrio pasisavinimo daigus diegiant, savais elgesiais būtinai privalo veiksmingai talkinti visos išorinės jėgos, įskaitant vaikų vienmečius, mokyklą, bažnyčią, spaudą, televiziją ir visus kitus su besivystančių vaikų, ypač per pirmus tris jo amžiaus metus susiduriantuosius.

Gėriui savito-imaus, o blogiui alergiško asmens išugdyti pagrindinis reikalavimas

Šitokio reikalavimo neišpildžius, veltui bus dedamos pastangos kriminalo pažabojimui kalėjimų statymu, policijos gaušinimu, bausmių griežtinimu... Minėto reikalavimo nepildymo jau dabar matomos mums pradžios artinančios pasekos: narkotizavimas pasiekė pradžios mokyklos mokinius; ištirkavimas gula nepakeliama našta ant visų padorių; nusikaltėliai pasidarė nesukontroliuojami; dar padoriais išlikusieji yra visokeriopai išnaudojami, skriaudžiami ir kas blogiausia — jokios veiksmingos išniekur pagalbos nesulaukia; vaikai tik mokomi — jų auklėjimas yra pasibaisėtina aplėstas. Dabartinis Chicagos burmistras perrinkimo kampanijoje svarbiausiu dalyku laiko kriminalo tramdymą ir auklėjimą. Mat, ir jis supranta, kad dabartinė nevarka artina mus prie senovėje buvusių civilizuočių, bet per nežmoniškų elgesius žuvusiųjų likimo.

Žmogui žmogaus išugdytas

Toks visokeriopo blogio klesėjimas šiame krašte ir kitur gali būti sulaukymas ir gėris gali visose pilnijoje sukelti tik išpildžius čia minėtą reikalavimą; žmogui tikrą žmogų išugdžius. Juk negali toliau tęstis nežmoniškos mažumos sukeltas visų teisiųjų — padorių įvairiopas skriaudimas.

Reikiamos veiklos turi griebtis visi, ypač 60-tų metų gimimo karta. Tokie privalo per vaiko išauklėjimą atstatyti krašte žmonišką gyvenimą. Tik tada senimas ir jaunimas susilauks laimingų dienų. Jei nesimeisime reikiamos veiklos, gali tecti dar daug metų laukti taip laimingo gyvenimo. Čia ir pensininkų įnašas yra vertingas, todėl jie negali save nurašyti nuo tokios veiklos.

Dabar žmonės yra dvejopai sumenkę: jie skęsta įvairiojoje tamsybėje — prietaruose ir jų

dauguma savais nusiteikimais linki sėkmės blogiui. Tokių jų tik 20% tvarkosi su pakeltu kraujospūdžiu; tik 35% jų pildo gydytojo nurodymus cukraligės reikale; dar mažesnis jų skaičius tinkamu maistu ginasi nuo per ankstyvos širdies atakos, nors žino, kad pusė taip sunegalavusių miršta dar ligoninės nespasiekę. Ir jie vengia net veltui duodamų vaikams ir suaugusiems skiepų, lyg jie būtų kokia pavietrė: tik kas penktas iš turinčių skiepytis pasiskiepija.

Taip ir lieka dauguma žmonių nepasinaudoję dabar jiems teikiama įvairiomis gėrybėmis — jie skęsta apsilėidime.

Visi turime tapti pajėgūs gėrio puoselėtojais savyje ir artime

Visi tėviški tėvai pageidauja, kad jų vaikai suprastų, kas yra gera ir kas bloga. Tokie tėvai trokšta, kad vaikai šlietųsi prie jų suprantamo gėrio ir kad jie būtų saviems ir kitiems pataraujantieji. Tokie tėvų siekimai čia Amerikoje turi grumtis su žūbtūtiniais pelno siekėjais. Pastarieji sudaro tėvų pastangoms priešingas jėgas. Tokia televizija, tokie vaikai bendraamžiai nedakapėliai nuolat destruktiviai įtakoja vaikų elgesį. Taip ir būna pasisavinamas blogis nuo jaunų dienų. Visi mes turime sulaukyti tokį jaunųjų pasinešimą į blogio glėbį. Tačiau patys turime tapti pajėgiais juos sulaikyti.

Nėra tik vieno būdo gėrio pasisavinimui

Nėra tik vieno, tikro būdo įtakoti ar nuteikti vaiką moralumui. O moralumas yra ne kas kitas, kaip žmoniškas elgesys. Toks vaiko įtakojimas, jo nuteikimas į gėrį neprasideda ir nesibaigia tam tikroje vietoje: nuo vaiko gimimo prasidėjęs, jis tęsiasi per visą vaikystę, ypač per pirmuosius trejus vaiko amžiaus metus. Koks bus trimečių, tokia bus suaugusiojo ateitis.

Moralumą, žmoniškumą apsprendžia du dalykai: 1. **pajėgumas** skirti gėrį nuo blogio ir 2. **veikimas** pagal tokį pajėgumą. Moralus žmogus yra mielas — kitam padedantis ir teišus — į kitų teises atsižvelgiantis be pataikavimo ir be nuteisimo iš anksto.

Gyventi moraliai yra tas pats kas prisilaikyti Dekalogo ne

Laimingi tėvai Bronius su žmona Jane Underyte Bartkai savo vaikų elgesius kontroliuodami, užauginę teisingu gyvenimo keliu einančius ir gražiai šeimose sugyvenančius ir išimokslinius vaikus bei anūkus. Čia įdėd nuotaikingai seka kultūrinė programą Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

vien religine prasme, bet kaip praktiškas atsinešimas į kasdieninį gyvenimą. Žiūrėtina į Dekalogą kaip į dešimteriopai laimingą gyvenimą, o ne kaip į taisyklių rinkinį.

Ne tik nekenkti sau ir artimui, bet ir padėti

Atsižvelgimas į artimo reikalus yra moralumo centras. Tai apima tris dalykus: 1. Savigarbą — neardymą savęs destruktiviais elgesiais. 2. I kitus atsižvelgimą — jų teisių ir vertės pripažinimą. 3. Atsižvelgimą į kitokios formos gyvybę, įskaitant aplinką.

Moralus elgesys remiasi asmens laikysena kitų žmonių atžvilgiu. Moralumas išsikirbamas, pasinaudojant kiekviena kasdienine aplinkybe: „Tamsta pasiskolinai nesuplyšusi mano nertini, o dabar gražinai ji skylėtą. Ką tamsta dabar manai apie tai?“

Nelaimė, kad tėvams šitaip pasinešęti su savais vaikais dabar yra vis sunkiau ir sunkiau, palyginus, kaip tai buvo praėjusios generacijos tėvams. Seniau jaunuoliui buvo tvirtinama, kad didžiausia žmogaus pareiga yra atlikimas įsipareigojimų. Dabartinėje visuomenėje vyrauja asmeninių reikalų ir garbės troškimų nuotaikos. Tas apunkina tuos tėvus, kurie moko savo vaikus, kad tokios vertybės, kaip atsižvelgimas ir atsakomybė, yra svarbios ir būtinės.

Tokio negerumo dar negana: prieš tų akis stojas dar du dideli apunkinimai: 1. išnykęs įprastas savo šeimoje, parapijoje ir kaimynystėje vienas kitam pagalbos teikimas; tas sunkia našta gula ant dabartinių tėvų pečių, kai niekada anksčiau to nebuvo. 2. Minėtas negerumas dar pasunkėja dabar pagausėjusioms vieno sutuoktinio šeimoms, kai šeimos antros pusės stokoja.

Pakito vaikų auklėjimo kelrodžiai

Virš minėti sunkumai dabartiniam tėvams nėra vieninteliai. Dabar pakito ir kelrodžiai vaikų auklėjimo reikale. Dabar tėvai nekaip jaučiasi, būdami autoritetais — vien taisyklių nurodymais, kaip seniau kad būdavo. Šiandien tėvai mėgina aiškintis su vaikais. Aišku, toks atsitolinimas nuo to senoviško „daryk kaip aš tau sakau“ yra naudingas, bet kartu yra ir komplikotas, nes jis reikalauja laiko ir kantrių išaiškinimų. Bet taip elgtis tėvams apsimoka.

Mat, kuo daugiau dedama pastangų vaikui išaiškinti, kodėl norima, kad taip, o ne kitaip elgtųsi, (sakysim, aiškinant, kodėl negalima kito vaiko mušti — nes jam skauda), tuo didesnė galimybė, kad vaikas šitą moralinį protavimą panaudos savo elgsenai, kai atsidurs tokioje padėtyje, kur jis jaus impulsą elgtis neigiamai.

Moralumas vaikui įdiegiamas laipsniškai

Pirmoji moralumo pamoka prasideda tada, kai dar savanaukis esantis mažas vaikas pradeda suprasti, kad reikia atsižvelgti dar ir į kitus žmones prieš pradėdant ką nors veikti. Toks vaikas irgi suvokė, kad jo tėvai yra taisyklių prižiūrėtojai. Čia ir prieiname vieną iš svarbiausių kryžkelių vaiko gyvenime: tėvų elgesys gali pakreipti vaiko gyvenimą kairėn ar dešinėn: ardančiai — nežmoniškai, ar kūrybiškai — žmoniškai veiklai.

Tėvai gali tapti laimingais tik atlikę trejopas vaiko atžvilgiu pareigas: jie turi vaiką žmoniškai mylėti, o elgesius kontroliuoti ir leisti jam normaliai vystytis. Nelaimė, kad dažniais dabartiniais jaunais tėvais yra, kad jie nekontroliuoja vaiko elgesio: leidžia elgtis kaip vaikui patinka.

Štai pavyzdys tokios netvarkos iš motinos pusės. Jauna, mokyta motina augina septynerių metų dukrelę, jos elgesius nekontroliuodama. Pastaroji apie save ir kitus viską vertia, mato, lauko — nenustysta. O motina dukters tokių destruktivių elgesių tinkamu ir jos amžiui atsakančiu užsiėmimu nekontroliuoja ir mėgina teisintis, kad vaikas palieka vaiku — jai reikia viskuo domėtis... Taip blogi laikant geru — neskiriant vaiko domėjimosi nuo gadinimo, nieko gero iš naujosios kartos negali laukti nei savieji, nei artimieji.

Priešingai nutinka su tinkamai auklėjamais vaikais. Vaikų elgesius reikiama kontroliuoti motina atsiveda vaikus ir vaikučiai, tyliai tarpusavyje šnekučiuodamiesi, varto vaikiškas knygeles ir jokios žalos niekam nedaro. Tokių tėvų vaikai nebūna mušami, bet jiems nepaliaujančiai kartojama, išaiškinama gero elgesio nauda. Nestebėtina, kad tie trys vaikučiai dabar jau išimokslinę ir tvarkingą šeimą sukurę, laimingai gyvena.

Išvada. Vaikui tapti tikru žmogumi, jo tėvams jį auklėjant, talkina visa aplinka, imtinai ir pensininkų elgesys. Todėl visi turime save suimti nagan ir pavyzdžiu elgesiu talkinti augančiam žmogui išaugti gera- valiu. Šventosios Šeimos pavyzdingas gyvenimas tegul nuolat stovi prieš mūsų akis.

O štai pavyzdys, kaip nereikia elgtis patiems mokytojams. *Švietimo gairės*, Nr. 42, talpina vaiko piešinius, nepažymint jo pavardės, o tik pasakant, kad tie piešiniai yra trečiojo skyriaus mokinio piešti. O turėjo būti vaiko, piešančio tuos paveikslus, nuotrauka ir vardas, pavardė, amžius, mokykla. Kai talpinamos statinės suaugusiųjų nuotraukos, pažymint kieno jos darytos, tai užsiimančio vaiko nuotrauka skatinanti jį tolimesnei veiklai. Šis apsilėidimas atitaisytin

sekančioje laidoje.

Ir dar žodelis *Lietuvių Balso* kaledinio numerio humoristui, nepatenkintam, kad pedagogė ragina pensininkus pažinti vaiką. Tai jau ne juokais vaiką žalojantis šūvis pro tiesos šali. Mat, tuomi mėginama teisinti pensininkų apsilėidimas vaikui sektino pavyzdžio tiekime.

Tik per stropesnę savę į naga emimą mes suaugusieji išvengsim įvairiopo priaugančios kartos žalojimo. Tada vaikui bus lengviau nusiteikti gėriui.

Pasiskaityti. Michael Schulman, PhD: *Bringing Up a Moral Child.* Addison-Wesley, 1985.

Lietuviai Floridoje

Daytona Beach, FL
VASARIO 16-TOJI
IR VARPAS

Vasario 12 d. šio telkinio lietuviai ruošiasi prasmingai paminėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę bei „Varpo“ šimtmetį. Programa atliks choras „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, ir specialiu statine forma atliekamu vaidinimu pagal K. Inčiūros dramą „Vincą Kudirką“. Choras ruošia gražių dainų, o akt. Kazimieras Barūnas rūpinasi paruošti veiklą, kuris bus atliktas drauge su choro dainų intarpais.

Specialių kalbėtojų tai dienai nenumatoma. Veiklas atskleis dr. Vinco Kudirkos gyvenimo bruožus ir „Varpo“ reikšmę anų laikų Lietuvai. Prieš minėjimą Prince of Peace katalikų bažnyčioje Ormond Beach bus lietuviškos kun. dr. K. Ruibio atliktos pamaldos, kurias praturtins „Sietynas“ savo gražiomis giesmėmis. Minėjimo metu bus, kaip ir visada, renkamos mūsų veiksmų Lietuvos laisvinimo darbams remti aukos. Aukojama pagal aukotojo valią — Vliukui, Lietuvii Bėndruomenei ir Altai.

Paskutiniai metai ir Lietuvoje vyksta nuostabiai reikšmingi įvykiai reikalingi skubios paramos ir skatinam lietuviškąją išieivą Vasario 16-tosios proga šiais metais giliau susimąstyti ir savo akumis daug stipriau paremti mūsų veiksmus, besirūpinančius pagalba Lietuvai.

Minėjimo suurošimu rūpinas klubo valdyba.

Choras „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, sparčiai ruošiasi paminėti savo veiklos penkmetį. Tam minėjimui ruošiamas naujas gražių dainų repertuaras. Minėjimas įvyksta kovo 12 d. Prince of Peace katalikų parapijos salėje.

Penkmetį paminėti rūpinasi choro valdyba — pirmininkas rašytojas Andrius Mironas, Juozė Daugėlienė ir Algima Dautartienė. Minėjime numatomos ir vaišės. Tikimasi, kad „Sietyno“ suaktuvinę šventę atvyks svečiai ir iš kaimyninių lietuvių telkinii.

Jurgis Janušaitis

CHICAGOS UOSTAS STIPRĖJA

Chicagos uostui 1988 m. buvo rekordiniai. Iš visų paskutinių 33 metų per šį uostą 1988 m. perėjo daugiausia krovinii — 2,48 milijonai tonų. Tai įvyko dėl padidėjusio Vidurvakarių ekonominio aktyvumo.

ATSIGAUNA CONTINENTAL

Chicagos Continental bankas, kuriam grėsė bankrotas, naujos vadovybės rankose atsigaua. Ketvirtame 1988 m. ketvirtį, šis bankas turėjo 113.5 mil. dol. pelno. Tai labai didelis Chicagos bankas.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
 Subscription Rates: \$70.00, Foreign countries \$70.00.
 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
 • Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DIDELI RŪKIMO NUOSTOLIAI

Vyriausias Illinois sveikatingumo pareigūnas dr. B. J. Turnock paskelbė, kad jų įstaigų apskaičiavimu Illinois valstijoje kasmet dėl rūkymo miršta apie 15,000 žmonių, o nuostolių dėl rūkymo susidaro apie 2,8 milijonai dolerių. Čia įeina rūkančių gydymas bei nemediciniškos išlaidos.

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
 IR ODOS CHIRURGIA
 (Agliai nuimami kabinete)
 Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
 Pirm., antr., ketv., penkt., nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
 GYDYTOJA IR CHIRURGE
 SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
 PSICHIKINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
 Specialybė vidaus ir kraujo ligos
 Nechirurginis išsiplėtusių venų
 ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
 Valandos pagal susitarimą
 Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus
DR. JOVITA KERELIS
 Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
 Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
 CHIROPRAKTIKA
 — Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
 Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympe 2-4159
DR. P. KISIELIUS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
 Kasdien 1 iki 8 val vak.
 Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
 INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
 GYDYMAS BEI CHIRURGIA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
 KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
 SPECIALISTĖ
 MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. TUMASONIO KABINETŲ PERĖMĖ
DR. S. LAL
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. TUMASONIO KABINETŲ PERĖMĖ
DR. S. LAL
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
 Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
 AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
 Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
 KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
 Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
 Marquette Medical Building
 6132 S. Kedzie
 Chicago, IL 60629
 Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
 Širdies ir Kraujagyslių Ligos
 Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
 ORTOPEDINĖS LIGOS
 CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
 DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
 (Kalba lietuviškai)
 OPTOMETRISTAS
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
 Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
 Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
 Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLĖS IR
 PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
 Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
 Šešt. pagal susitarimą
 Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
 Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
 Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Bepigu penkiametui Martynukui įprasti į sveiką elgesį, kai jo tėvai Jonas su Danguole Kaladauskai jį atsiveža kultūrinės programos pažiūrėti. Išlaikyti ir sveikai pasisotinti į Alvudo pažmonį Lietuvio sodyboje.

Nuotr. Martyno Nagio

LAISVĖJIMO KELIU

Nuo 1940 metų, taigi beveik pusę šimtmečio, okupantai religijai naikinti buvo sutelkę didžiausias negatyvines, dvasines, fizines ir teroro priemones. Religijos vieton jie beatodairiškai bruko prievartinį ateizmą, valstybinėmis priemonėmis puoselėjamą. Nežiūrint minėtų „pragaro vartų“, okupantams nepavyko sunaikinti religijos, ir didžioji gyventojų dalis išliko tikintys.

Paskelbus „viešumo“ (glaston) dėsni, spaudoje ir gyvenime atsirado blaivių balsų, kaip ten iš tiesų su religijos persekiojimu buvo. Turime po ranka „Literatūros ir meno“ 1988 m. Nr. 33, kuriame paskelbtas įdomus Algimanto Žilinskio rašinys „Audiatūr et altera pars“. Jis rašo: „Driestu tvirtinti organizacija traktuojamos bažnyčios atžvilgiu — teisėtumo pažeidimai reiškėsi itin stipriai. Represuota daug dvasininkų, pokario metais uždaryta daug bažnyčių, likviduoti vienuolynai. Atskyrusi mokyklą nuo bažnyčios, valstybė visokiais būdais trūkdė katekizuoti tikinčiųjų šeimų vaikus. Katalikų bažnyčiai palikusi tik sakyklą ir klausyklą, o ateistams suteikusi spaudą, radiją ir televiziją, pasaulėžiūrą kovos klausimą valstybė pavertė socialinio nelygiateiškumo problema, ir ne ateistas, o bažnyčia atsidūrė teisiamojo vietoje“. Toliau tas pats autorius teigia, kad neretais atvejais buvo „į dvasininkus žiūrima maždaug kaip į plėšrūnus, kurių skaičių turi reguliuoti homo sapiens“. Tačiau buvo persekiojami ne tik katalikai, bet ir kitų tikybinių bendruomenių nariai. Uždarinėjamos ir jų šventovės.

Pereitų metų pabaigoje Lietuvoje valdžios žiniomis buvo išlikusios ir veikė 761 įvairių tikybų bendruomenė, iš jų 630 katalikų su savo šventovėmis (Pažymėtina, kad 1940 m. buvo 834 katalikų bažnyčios). Dabar Lietuvoje yra 686 katalikų kunigai, invalidus ir nusenušius įskaitant. Kitų tikybų kunigų skaičius: stačiatikių — 35, sentikių — 20, liuteronų — 7, reformtų 1, musulmonų — 3 mulos, baptistų — 5 presbiteriai, 7 diakonai ir 16 pamokslininkų.

Pokario metais buvo atstatyta apie 30 bažnyčių. Vilniaus mieste veikia 11 bažnyčių, 9 stačiatikių ir sentikių cerkvės, po 1 šventovė evangelikų, baptistų ir žydų (judėjų). Šiuo metu yra Lietuvos 127 neveikiantys maldos namai: 81 katalikų, 21 evangelikų liuteronų, 7 stačiatikių, 9 žydų, 3 musulmonų, 4 sentikių, 2 karaimų. 26 maldos namai naudojami kaip sandėliai, 10 maldos namų nugriauti, kituose įkurdinta muziejai, kultūros namai, bibliotekos.

Kai kurie Lietuvos miestai labai išsiplėtė. Taip Vinius mieste bažnyčios iš senovės laikų buvo pastatytos beveik visos miesto centre, o priemiesčiuose jų kaip ir nėra. Labai dideli atstumai neleidžia tikintisams lankytis miesto bažnyčių. Taigi buvo iškovotas leidimas pastatyti bažnyčią Pašilaičių priemiestyje, kurią lankytų dar ir Justiniškių, Viršuliškių, Šeškinės katalikai. Bet ir tokiu atveju keli kiti priemiesčiai dar neturėtų savų bažnyčių. Panašus atvejis ir Kauno mieste.

Tačiau teko patirti, kad jau gautas leidimas pastatyti bažnyčią Šilainių rajone (už Vilijampolės, Romainių link). Vilniaus evang. liuteronys

prašo sugrąžinti iš jų atimtą gražią bažnyčią. O Kauno totoriai nori atgauti savo mečetę, prie buv. kapinių, kuri buvo pastatyta daugiausia valstybės subsidijos dėka. Žydai (jų skaičius Lietuvoje siekia tik 12,000) nori daugiau sinagogų. Naujai atsiradusieji miestai (ypač Naujoji Akmenė, Elektrenai) taip pat nori įsiruoti bažnyčias. Vilniaus stačiatikiai nori atgauti Švč. Trejybės cerkvę. Jos pastatas buvo pažadėtas Lietuvos kultūros fondui (pirmininkas Č. Kudaba). Bet ši institucija, patyrusi apie stačiatikių norus, nuo savo pretenzijų atsisakė. Tačiau Vilniaus spaudoje pasigirdo balsų, kad ši cerkvė turi būti perduota katalikams, nes savo laikui ji buvo unitų įruošta. Pagaliau ir taip jau Vilniuje cerkvių pakankamai — devynios. Atrodo, kad valdžia turi gerų norų atitaisyti kai kurias skriaudas, perduoti bažnyčias, bet ir jai nelengva, nes reikia išskeldinti juose įrengtas institucijas.

Katalikai turi ir kitų pagrįstų pretenzijų. Jie reikalauja, kad jiems būtų leista tvarkytis pagal Bažnyčios kanonus bei kitus nuostatus. Nori, kad būtų leista atkurti religinę spaudą, gauti teisę leisti nors 3 periodinius laikraščius — žurnalus, kurių vienas būtų mėnesinis žurnalas, kitas kultūrinis mėnesinis, trečias — testinis akademinis leidinys. Be to, reikalaujama, kad religinė literatūra būtų spausdinama be ankstesnės valstybės cenzūros (be Glavito malonės). Bažnyčios vadovai reikalauja, kad nebūtų leidžiami potvarkiai prieš sąžinės laisvę, kad būtų nevaržomas dvasininkų susisiekimas, kad būtų uždrausti abortai, kad valstybė kovotų prieš alkoholizmą, narkomaniją ir kitas negeroves.

Daug negerovių Bažnyčiai per eilę dešimtmečių atnešė Religinių reikalų tarybos įgaliojimus. Tačiau, kaip pastarųjų dienų buvo labai nepalankus tikintisiems bei jų dvasininkams Petras Anilionis. Tačiau „Tiesa“ (Nr. 11, 1989) pranešė, kad jis esąs pakeistas kitu — į jo vietą paskirtas Kazimieras Liudvikas Valančius, 52 m. amžiaus, teisininkas, docentas, dviejų vaikų tėvas. Šia proga dienraštis atminėto pareiškimo uždėjo antraštėlę „Nuo konfrontacijos prie dialogo“ ir pranešė apie oficialų leidimą sugrįžti į Vilnių arkivyskupijos apaštaliniam administratoriui vyskupui J. Steponavičiui. Šis jau buvo nuvykęs į Vilnių, bet vėl sugrįžo į Žagarę, nes nėra jam kur įsikurti — tebėra negražinti arkivyskupijos rūmai.

Iš viso tikintisams padaryta tiek daug skriaudų, kad ir valdžia, netgi geriausius norus turėdama, negalėtų greitai jų atitaisyti. Valdžios atstovai sako, kad vietoje konfrontacijos vedamas konstruktyvus dialogas, baigiamas ruošti sąžinės laisvės įstatymas, kuris būsiąs palankus tikintisiesiems, pertvarkomas ateizmo mokymas mokyklose, būsimosios sudarytos sąlygos vaikų katekizacijai. Klierikų skaičius kunigų seminarijose nebus ribojamas. Čia reikia pasakyti, kad seminarijai neduodama visų jai priklausių patalpų — klierikai neturi kur gyventi ir pan.

Vis dėlto einama laisvėjimo keliu. Duok Dieve, kad tikintieji artimiausiu laiku atgautų religijos laisvę ir kad būtų bent iš dalies atitaisytos didžiulės Bažnyčiai padarytos skriaudos.

Tautos Fondo valdyba. Iš kairės: Vyt. Kulpa, A. Katinienė, M. Noreikienė, dr. J. Vytuvienė, M. Samatienė, B. Lukoševičienė, I. Banaitienė ir prieky valdybos pirm. J. Giedraitis.

STEBĖTI IR SEKTI ĮVYKIUS LIETUVOJE

Pasikalbėjimas su Tautos Fondo valdybos pirm. Juozu Giedraičiu

Tautos Fondo širdis ir gyvaties palaikytojas yra valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis. Jis turi ir talkininkų valdyboje, turi tarybą, kuri plečia akiratį bent kartą ar daugiau metuose. Bet jis deda visas pastangas, kad Lietuvos laisvinimo darbus. Visuomenė nori žinoti apie tuos darbus iš artimiausių žmonių, stovinčių prie darbo ir visą širdį įdedančių į laisvinimo veiklą.

Jam ir buvo pasiūst keli klausimai, kurie yra aktualūs lietuvių visuomenei, kritikuojančiai ar ginančiai laisvinimo darbus. Visuomenė nori žinoti apie tuos darbus iš artimiausių žmonių, stovinčių prie darbo ir visą širdį įdedančių į laisvinimo veiklą.

Tegul toliau kalbą pats Juozas Giedraitis, atsakydamas į klausimus.

— **Ar Tautos Fondas pakankamai auga, kai laikai pasikeitė?**

— Taip, Tautos Fondas nuolat auga. Praėjusieji 1988 metai Tautos Fondui buvo labai geri. Tais metais Tautos Fondas ir Lietuvos Laisvės išdas, kuri taip pat administruoja TF, pajamų turėjo per 600,000 dol., įskaitant ir testamentinius palikimus. Taip praėjusių metų gale kasoje buvo 460,549 dol., ir Lietuvos Laisvės išde (LLI) 834,839 doleriai. Be to, dar neju-

P. STAKYS

domas turtas ir tam tikros sumos užsienių atstovybėse, kaip Australijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Šiais pinigais negalime švaistytis: L.L. išdo pinigai neličiami; jie atiteks Lietuvai, kai ji bus visiškai suvereni. Be to, dalis testamentinių palikimų turi nurodymų, pavyzdžiui, palūkanas skirti stipendijoms. Yra sumos gautos vadinama Bendruomenine sutartimi, kur aukotojui turime mokėti palūkanas iki jo gyvos galvos. Tik kasoje esantieji pinigai naudojami dabarties uždaviniams. Tas išlaidas sudaro VLIKO informacijos centro — ELTA įstaiga Washington, DC, išlaikymas; Informacijos biuras Prancūzijoje; 4-7 kalbomis nuo 1950 m. leidžiami ELTA biuletiniai; remiamos radijo transliacijos į ok. Lietuvą; leidžiamos įvairios knygos ir t.t. Šių išlaidų kasmet susidaro daugiau kaip 220,000 dol. Ir išlaidos kasmet didės, bet didėja ir aukos.

Džiaugiamės ir didžiuojamės Lietuvos išeivija laisvajame pasaulyje, kuri tikrai nuosirdžiai aukoja Tautos Fondui. Tai sąmoninga valstybiškai subrendusi išeivija!

— **Tautos Fondas finansuoja VLIKO veiklą ir ELTos leidimą, bet ar pasiteisina jo**

veikla, kai VLIKas ir ELTA nerodo pakankamo veiklumo?

— VLIKas nėra linkęs apie savo veiklą reklamuotis. Visi juk žinome, su koku įnirsimu sovietinė spauda praeityje puolė VLIKą. Kiek buvo straipsnių, kaip VLIKas niekinamas atski-ruose leidiniuose. Panaudojo net Lietuvos televiziją. Jiems ypač nepatiko VLIKO ir Pabaltiečių organizuotas Hagos teismas, kelionės Baltijos jūra, demonstracijos Vienoje ir t.t.

VLIKO iniciatyva Baltų santalka 1988 m. rugsėjo 9-10 Londone turėjo specialią konferenciją aptarti paskutinius įvykius ir perspektyvas Pabaltijy. 49 delegatų skaičiuje buvo ir 14 lietuvių: dr. Bobelis, dr. J. Stiklorius, dr. J. Prunskis, V. Volertas ir kt., įskaitant ir A. Micūdą iš Argentinos — jis VLIKO atstovas Argentinoje. Po to rugsėjo 13 d. jau Vokietijoje buvo simpoziumas — spaudos konferencija Molotovo-Ribentropo pakto tema, kur pagrindiniais kalbėtojais buvo rusų disidentas prof. dr. M. Voslinsky, prancūzų parlamentaras J. M. Daillet ir vokiečių prof. dr. Koelno dr. Edgar Tomson. Diskusijose dalyvavo gausi publika ir Europos žurnalistai. VLIKO atstovas inž. Venckus nuolat budi Europos parlamentuose ir kt. tarptautiniuose suvažiavimuose.

širdis, žiūrėkite! Taip aš užgesinu paskutinę baimę! — ir vienu pūstelėjimu užgesino liepsneles.

Ir kaip uragano metu, šėlstančiu lygumoje, žmonės bėga nuo kurios vienišos ir milžiniškos guobos, kurios pavojingas aukštis sudaro taikinį žaibui, tai, išgirdę paskutiniuosius Ahabo žodžius, daugelis siaubo apimtų jūreivių pabėgo nuo jo.

LXXXVI. Šautuvus

Didžiausio taifūno siautėjimo metu jūreivis, stovėjęs prie „Pequodo“ vairo, nepaisant jį rėsiusių virvių, keletą kartų vairo rankenos mėslungišku judesiu, buvo trenktas į deno grindis.

Tokioje žiaurioje audroje, kai vėjas mėto laivą kaip kamuolį, laikas nuo laiko matyti kompasų adatas besisukaliojant aplink — nėra kažkas nepaprasta. Panašiai buvo ir su „Pequodo“ kompasais, beveik su kiekvienu dūžiu vairininkas aiškiai matė su koku greičiu sukaliojasi adatos ant kompasų skydų. Retas kas nesi-jaudindamas į tokį vaizdą gali žiūrėti.

Po kelių valandų po vidurnakčio taifūnas tiek apriko, kad Starbucko ir Stubbo — vieno laivo priekyje, kito — užpakalyje įtemptų pastangų dėka sudraskyti kliverio¹ priekinio ir didžiojo stiebų burių likučiai buvo nupjauti nuo karčių ir sukaliojamies nuskrido pavėui, tartum albatroso plunksnos, išplėtos vėtros smūgiu.

Po to trys atitinkamos naujos burės pritvirtintos prie rejos ir parištos sutrumpintos, o užpakalyje buvo iškelta audros metu vartojama įkypa burė. Labai greitai laivas vėl pradėjo su tam tikru tikslumu judėti vandenyje rytų-pietryčių kryptimi, kurią reikėjo

1. Kliveris — toliausia laivo priekyje trikampė išsikiūsi burė. Vert.

Šiais metais rugpjūčio mėnesį Berlyne VLIKas ir kt. (Baltų santalka) organizuoja dideles demonstracijas ryšium su Ribentropo-Molotovo pakto 50 m. sukaktimi. VLIKas greit paskelbs detales.

Prisiminkime, kad ELTA leidžiama vokiškai, red. K. Baronas, angliškai ir lietuviškai red. prof. A. Landsbergis, prancūziškai red. B. Venskuvienė. Ar ši minėta veikla nėra verta dėmesio? O juk VLIKą įgaliojo veikti ir Lietuvos Laisvės lygos ir kt. pasirašę 14 asmenų. VLIKas savo veiklą derina su Lietuvos Diplomatinė tarnyba. Ar galima išvardinti ir ar verta visusėjimus skelbti spaudoje?

— **Ar Tautos Fondas nema-no prisidėti prie okupuotos Lietuvos dabartinio vadinamo atgimimo?**

— Tos pagalbos iki šiol niekas neprae. Jei prašys, tai visus politiniusėjimus svarstys VLIKas. Jis numatys ir išlaidas. Tikiu, kad, atėjus laikui, VLIKas galės suorganizuoti nemažas lėšas ne vien iš dabartinių kuklių Tautos Fondo išteklių. L.L. lyga net išpėjo spaudoje, kad jokių aukų dabar nereikia.

Reikia neskubėti ir labai atidžiai sekti įvykius okupuotoje Lietuvoje: ar dabartiniai sąjūdžiai nenuvairuos į tokia padėtį, kad visi pripažins dabartinės Lietuvos valdžią? Juk ateina žinios, kad Stalino režimo šalininkai, nenorėdami prarasti savo pozicijų, daro viską sušaldyti Sąjūdį, sunaikinti visas laisvės siekimo idėjas. Mūsų visų tikslas lieka tas pats, kad Lietuva būtų pilnai nepriklausoma ir suvereni. Lietuva niekada neįstojo į SSSR, Lietuvą tebeprapažįsta nepriklausoma Amerika, Anglija, Kanada, Šveicarija, Vokietija ir t.t. beveik visos valstybės, taigi Lietuvai nereikia ištotti iš SSSR, o tik iš Lietuvos išvaryti okupantus.

Visuomenėje dabar daug kas prašo aukų: Tautos Fondas, Lietuvių Fondas, BALFas, ALTa, L. Religinė šalpa, Amerikos Liet. Bendruomenė (berods be PLB pritarimo) ir t.t. Šalia visų fondų ar nereikėtų stipriau paremti Lietuvos išeivijos vyskupo fondą. Jis labiausiai reikalingas paramos, nes gali padėti Bažnyčiai Lietuvoje.

Kaip matote į Jūsų klausimą atsakymo neturiu. Tegu pati išeivija sprendžia, kam, kada ir kiek aukoti. Mūsų išeivija pakankamai sąmoninga ir nuosirdžiai dosni kam reikia aukoti. Neužmirškime, kad nemažą

dalį tų aukotojų aptūstina čia atvykę svečiai iš okupuotos Lietuvos. Jie išsiveža gėrybių už daugelį milijonų kasmet. O už kiek mil. išeivija yra išsiuntusi siuntiniais ar ten nuvykę?..

— **Kaip Tautos Fondas ir Laisvės išdas žvelgia į dabartinius įvykius Lietuvoje ir kokius ryšius palaiko ar visai nepalaiko?**

— Tautos Fondas yra ne pelno siekianti (not-for profit-Tax exempt No: 51-0172223) korporacija ir savo uždavinius vykdydama telkia duomenis apie pavergtos Lietuvos gyvenimo ūkines, socialines, religines ir politines sąlygas, jas nagrinėja ir tyrimo vaisius teikia įstaigoms, kurios domisi Lietuva; leidžia bei skleidžia knygas ir kitokius rašinius apie Lietuvą, garsina Lietuvos laisvės reikalą viešosios informacijos priemonėmis (laikraščiais, radiju, televizija, paskaitomis); skatina lietuvius domėtis bei rūpintis savo kilmės krašto kultūrinio bei istorinio palikimu ir ugdo jų lojalumą Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir remia organizacijų bei asmenų veiklą, atitinkančią TF uždavinius.

Tautos Fondas nėra politinė korporacija, nevedė jokių derybų ir neves prie apvaliojo stalo, nei Hagoje, nes tai yra Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto uždavinys.

Tautos Fondas yra išleides eilę rimtų veikalų, knygų, leidžia nuolatinius 4-7 kalbomis ELTA biuletinius, informuodamas pasaulio forumą apie padėtį Lietuvoje. Juk tai yra pagalba kovojančiai okupuotai Lietuvai.

— **Kaip manote ateity pagyvinti Tautos Fondo ir kartu VLIKO veiklą, kad tai pajautų lietuvių visuomenė išeivijoje?**

— Tai priklausys nuo mūsų lėšų. Juo daugiau turėsime lėšų, juo efektingiau paremsime veiksmų kovą dėl Lietuvos laisvės. Tautos Fondas turi naujus planus ir yra jau besinaudojantis bendranaude sutartimi, pagal kurią aukotojas galės už paaukotą sumą gauti geras palūkanas iki aukotojo gyvos galvos. Tai tinka pinigines dovanoms. Kiek komplikutesnė sutartis yra už nejudomą turtą. Pavyzdžiui, pats, gyvendamas savo name ar valdydamas turtą, už jį gali gauti palūkanas. Apie tai kiekvienas turi teirautis betarpiškai šiuo adresu: Tautos Fondas, P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

— **Ką manote apie lietuvių**

(Nukelta į 4 psl.)

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

106

Ahabo perstėkė, nukalta Pertho kalvėje, tebesilaikė stipriai prižiūta ant šakelių, išsiskirdama už valtės priekio, tačiau banga, išlaužusi jos dugną, nuplėšė nuo jos odines makštis ir iš aštrių asmenų dabar iškilo blanki dvilietuvė liepsna. Matydamas perstėkė tyliai degančią į gyvatės liežuvį panašia liepsna, Starbuckas stvėrė Ahabą už rankos, surikdamas:

— Dievas, patsai Dievas yra prieš tave, kapitone! Susilaikyk! Atsakyk savo užmanymui! Blogai pradėto, blogai vykstančio. Leisk man persukti rejas, ligi dar yra laiko ir su palankiu vėju leisimės namo, o paskui pasiruošime geresnei kelionei.

Išgirdusi Starbucko žodžius, panikos apimta igula vienu ypu šoko brasu, nors nė vienos burės nepalikė viršuje. Tą akimirka atrodė, kad visi pritaria persigandusio karininko nuomonei ir pratrūko maištingais šauksmais. Tačiau Ahabas pastvėrė liepsnojančią perstėkė ir pradėjo ją, kaip švyturiu, mojuoti tarp jūreivių, prisiekdamas perversi pirmąjį, išdrįsųjį paliesti virvės galą. Tokį Ahabą matydami, jūreiviai suakmenėjo, o dar labiau juos išgąsdino liepsnojanči perstėkė, siaubo apimti pasitraukė. Tada Ahabas vėl prabilo:

— Esate prisiekę gaudyti Baltąjį Banginį, ir jūsų priesaika jus riša, kaip ir manoji: senasis Ahabas yra surištas širdimi, siela ir kūnu, kiekvienu savo alsavimu ir gyvenimu. Ir kad žinotumėt, kokių taktų plaka mano

HORIZONTALAI

GĖDA AR GARBĖ?...

Praeitų metų birželio pabaigoje Toronte vykęs VII Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas PLB pirmininko pareigoms išrinko psichologijos mokslų profesorius dr. Vytautą Bieliauską, gyvenantį Cincinnati mieste, Ohio valstijoje, toliau nuo lietuviškų telkinių. Šis netikėto kandidato išrinkimas į aukščiausią LB postą vieniems padarė malonią staigmeną, o kiti žinią sutiko su tam tikru įtarimu ir net sarkazmu: kodėl laimėjo mažai žinomas Cincinnati, o ne Chicago?

Populiarus žurnalistas J. Žygas „Draugo“ 1988.VII.18 nr. rašė: „Ar gali Cincinnati išeiti prieš Chicago? Berods, nei padorios beisbolo komandos neturi (Chicago net dvi!). Ir sugalvok tu man... vadovauti...“

Šiuo atveju bičiulis J. Žygas pasirodė, kad amerikietiška profesionalų sporte jis yra visiškai analfabetas. Juk iš tikrųjų Cincinnati Reds beisbolo komanda, nors ir vienintelė tame mieste, vadinamas World Series laimėjo daug daugiau kartų, negu dvi Chicago beisbolo komandos — White Sox ir Cubs. Miami mieste, Floridoje, Cincinnati amerikietiško futbolo komanda Bengals vadina-mose Super Bowl rungtynėse žaidė su Francisco 49-ners komanda dėl visos Amerikos čempiono vardo. Taigi, bičiuli J. Žyga, naujasis PLB pirmininkas dr. V. Bieliauskas gyvena tokiam mieste, kuris visam krašte ypač garsus savo beisbolo ir futbolo komandomis.

Nuostabiausiai, kad prieš dr. V. Bieliauską išėjo ir pranciškonų leidžiamas savaitraštis „Darbininkas“, tu pačių pranciškonų, kurie jau greit bus keturi dešimtmečiai, kai leidžia to paties V. Bieliausko įsteigtą žurnalą „Aidus“. „Darbininkas“ 1988.IX.9 nr. paskelbė vedamajame dr. V. Bieliausko išrinkimą pasitikti šiais žodžiais: „... i PLB valdybos pirmininkus naujai išrinktas asmuo tik iš laikraščių ir asmeniškų pletkų pažinęs Lietuvių Bendruomenės gyvenimą, pats jame veikliai anksčiau nepasireiškė. Gėda!...“

Šis palyginus rimto savaitraščio vedamasis ne kaip nu-teikė ypač tuos, kurie dr. V. Bieliauską, kaip žmogų, lietuvių ir krikščionių, iš arčiau pažįsta. Aš, jau daugiau kaip 10 metų gyvendamas Washingtone Bieliauskų dviejų dukrų buvusio kaimynystėje, Bieliauską ir jo žmoną dr. Danutę beveik kiekvienais metais susitinku Washingtone čia atvykusius ir Lietuvos nepriklausomybės šventės proga laikomas iškilmingas Mišias Šv. Mato katedroje ir po to dalyvaujančius priėmimo Lietuvos pasiuntinybėje drauge su savo dukromis. Tad ar „gėda“ taip elgtis, kaip rašo „Darbininkas“. Bent man atrodo, kad tai esanti kiekvieno dorą lietuvių garbinga pareiga.

Norėdamas arčiau susipažinti su naujojo PLB pirmininko biografija, susirandu „Draugo“ 1988.VIII.17 nr., kur paskelbtas pokalbis su dr. Bieliausku antrašte: „Mes norime įvykdyti seimo skirtus uždavinius“. Ten naujasis pirmininkas taip pristatomas: „... Visuomeninėje veikloje dirbo ateitininkuose Lietuvoje. Gyvendamas Miunchene įsteigė ir kurį laiką pirmininkavo Bavarijos lietuvių studentų sąjungai. Norėdamas informuoti Miuncheno ir apylinkių lietuvių, įsteigė 1944 m. „Aidus“, kuriuos redagavo iki 1946 m., paskiau pakviesdamas K. Bradūną redaguoti, o pats likdamas tik leideju. Vėliau

Prof. dr. V. Bieliauskas

„Aidai“ išaugo į kultūros žurnalą. Redagavo „In Ausland“ visiems pabaltiečiams. Rašė ir rašo savo specialybės žurnaluose, yra išleides keletą knygų, bendradarbiauja ir lietuviškoje spaudoje...“

Tai tik kelios užuominos biografijos to žmogaus, kuris, pasak „Darbininko“, „tik iš laikraščių ir asmeniškų pletkų pažinęs Lietuvių Bendruomenės gyvenimą“.

DRASŪS PAREIŠKIMAI OKUP. LIETUVOJE

Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės narių pakviestas ir gavęs savo vadovaujamos PLB valdybos narių pritarimą, PLB pirm. dr. V. Bieliauskas nuvyko į Vilnių ir spalio 22-23 d. dalyvavo ten įvykusiame Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio steigiamajame suvažiavime, pasakė kalbą, po to susitiko su kardinolu Vincentu Sladkevičium, bado streiką paskelbusiais disidentais ir Lietuvos Laisvės lygos nariais.

Sveikindamas Persitvarkymo sąjūdžio steigiamąjį suvažiavimą, PLB pirmininkas kalbėjo drąsiai ir atvirai: „... Mes sveikiname kiekvieną jūsų daromą žingsnį Lietuvos laisvės darbe. Lietuva yra tauta su gražia, garbinga istorija ir su savo kūrybinga kultūra. Tegul jai būna leista savo istoriją be falsifikacijos atkurti ir tęsti garbingai pasaulio laisvų tautų šeimoje... Linkiu jums ištvermės ir

pasisekimo. Tikiuosi, kad ateinantį kartą vykstant pas jus, man bus galima atskristi tiesiog į Vilnių, nedarant lanko į Maskvą, ir kad tai galėsiu padaryti su autentiška Lietuvos valstybės viza“, kalbėjo PLB pirmininkas susirinkusiai miniai i steigiamąjį Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio suvažiavimą. Kai kuriuos jo sakinius palydėjo smarkūs plojimai.

Tuo tarpu išeivijoje nedidelė atskalinų dalis, susibūrusi i Reorganizuotą Lietuvių Bendruomenę, RLB tarybos prezidento ir centro valdybos vardu paskelbė deklaraciją, kurioje PLB pirmininkui už jo tiesiog didvyrišką pasirodymą ir laikyseną Vilniuje štai ką pareiškė: „...Protestuojame prieš P.L.B. ir Am. L.B. viešą bendradarbiavimą su okupanto kontroliuojamu tarimio „persitvarkymo“ Sąjūdžiu, masinant patraukti lietuvių tautą i visišką ir galutinę Maskvos kontrolę... Kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dalis protestuojame prieš... P.L.B. pirmininko D. Bieliausko „viešnagė“ ir pasakytą kalbą (kas igaliojo?), ignoruojant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, kaip aukščiausią visos Lietuvių Tautos tikslą!...“

Taip PLB pirmininkas mažos atskalinų reorgų dalies iškoneveiktas tik už tai, kad jis Vilniuje drįso ištarti šiuos žodžius: „Mes sveikiname kiekvieną jūsų daromą žingsnį Lietuvos laisvės darbe...“ Gyva, laisvės siekianti, tik kol kas po giljotina galvos nekėsinanti tauta tu žodžių prasme gerai suprato ir už tai sukėlė ovacijas. Tačiau gaila, kad reorgų mažuma tos minties nesupranta ar nenori suprasti.

Su PLB pirmininku interviu paskelbė ir tarybinis laikraštis „Gimtasis kraštas“. Korespondento paklaustas apie požiūrį i „Teviškęs“ draugiją, dr. Bieliauskas atsakė: „Visų pirmą „Teviškęs“ draugija turi būti visiškai respublikinė, kad jai nebūtų vadovaujama iš Maskvos... Jei draugija nepersitvarkys, kalbos apie bendradarbiavimą tuščios...“ Taip kalbėjo Vilniuje išeivijos lietuvių atstovas, PLB pirm. dr. V. Bieliauskas. Kalbėjo drąsiai, atvirai ir jokiū būdu nepataikaujančiai.

Red. pastaba. Straipsnis ne dėl autoriaus kaltės atėjo dvi savaites pavėlavęs.

STEBĖTI IR SEKTI ĮVYKIUS...

(Atkelta iš 3 psl.)

visuomenės neigiamą nuomonę išeivijoje apie mūsų lietuviškus veiksmus ir jų veiklą?

— Tai lietuvių gal ne tik veiksmus, bet ir papildinius, kurių visokių buvo ir bus... Komunistiniai agentai turi uždavinį neigti, kritikuoti bet kokią lietuvišką sveiką veiklą. Tai, su prantama, paveikia žmones ir jie giliau reikalauja neįsitraukti į tai pat kritikuoti, niekinti visą lietuvišką veiklą.

Bet žinokim, kad daugelis pavydi tokios darnos, kaip atliekama: VLIKas — politikai, BALFas — šalpai, PLB — lietuvių bei ir liet. kultūrai, ALTa — Amerikoje atstovauti visų pažiūrų lietuviams, L. Religinė šalpa ir vyskupas išeivijai — kulto reikalais ir t.t.

Lietuvos Diplomatinės tarnyba, reikalui esant, įsikiša kur reikia, atstovauja Lietuvai valdžios įstaigose. Vyčiai puikiai talkininkauja visuose Lietuvos reikaluose. O kur dar visokie klubai, organizacijos, visokių draugijų veikla? Vien Tautos Fondą paremia iš viso daugiau kaip 110 organizacijų!

Nereikia kreipti dėmesio, jei kas ką be reikalo kritikuoja, o dirbti pozityvų Lietuvos laisvinimo ir lietuvių kultūros

darbą. Visada atsiras kritikų, neigiamų nuomonių, kartais pagrįstų asmeniniais interesais ar pavydu. Nėra vienodai galvojančių ir pateną turinčių pranašų. O pretendentų nestokoja...

— **Ar Tautos Fondas prisideda prie lietuvių veiksmų išeivijoje sutarimo bent visų liečiančiuose reikaluose?**

— Tautos Fondas yra nepolitinis vienetis ir jokių nesuspatingų neturi. Visada pasisakome už bet kokią vienybę. Jei kas kvies talkon, — prisidėsime pagal išgalę, nors ir šiaip turime pakankamai savo tiesioginių uždavinių — telkti lėšas Tautos Fondo uždaviniams vykdyti. Tautos Fondo tinkle, iskaitant ir centro pareigūnus bei užsienio atstovybes, darbuojasi daugiau kaip 160 pasiuntusių sąžiningų asmenų, kurie ne tik renka aukas, bet dažnai atstovauja VLIKo reikalams, kai yra prašomi. Mielai jungiamės i visų klausimų svarsty-mus.

— **Ką Jūs manote apie veiksmų susitarimą ir tik išsiskyrimą savo uždaviniuose?**

— Į šį ir panašius klausimus tiksliau galėtų atsakyti VLIKo pirmininkas. Jis yra politikos laukuose.

Jonas Andriulis (kairėje), Kanados Anapilio korporacijos pirmininkas, su dr. Antanu Pacevičium, Kanados Lietuvių Fondo tarybos pirmininku. Abu yra Kanados lietuvių veiklūs nariai.

ŠILIMA KAULŲ NELAUŽO

Žiema su savo šalčiais nevienam kelia rūpestį. Kada lauke staugia vėjas ir sniegūs dūksta ore, šiltas namas pasidaro maloni prieglauda. Būti šiltam name ir stebėti pro langą klampojančius per sniegą praeivius yra viena iš pensininkų privilegijų, bet norint turėti šiltą namą, neužtenka pasukti termostatą. Mėnesiui pasibaigus, reikia atsiskaityti už sunaudotą energiją. Gyvenantiems vien tik iš socialinės pensijos, tenka nevienam suveržti diržą.

Taupymas yra viena iš dorybių. Apgalvoto taupymo nauda pastebima, kai ateina sąskaita. Kainoms kylant, niekas neturėtų drebėti savo namuose. Tik šiltame kambaryje galima susikaupti skaityme, rašyme. Gera TV programa ar sklandanti iš radijo aparato muzika suteiks daugiau malonumo, jei nereikia būti apsisiautusiems su atklove.

Prisimena pirmieji išpūdžiai atvažiavus i šį aukso kraštą. Kada prieš einat gulti atidariau langą išleisti gryo oro, šeiminiškė pastebėjo, kad pro langą ne mano, bet jos doleriukas lėkė. Po to teko slapta vėdinti rūsy esančio kambaryuko orą.

Visiškai žinoma, kad grynas oras yra sveikatos pagrindas. Bet kaip vienu šūviu nušauti du zuikius, kad būtų grynas oras ir šaltis neverstų drebėti?

Con Edison Conservation services patarimai, jei nesumažins šildymo sąskaitą, tai nors už tuos pačius pinigus bus šiltai gyventa. Tai pasiekti pirmiausia reikia užkamšyti visus tarpus, pro kuriuos šaltis skverbiasi. Tarpus galima pripildyti specialia koše ar apkljuoti šaltį sulaikančiom juostom. Svarbu yra, kad šilimos reguliatorius ir visa šildymo sistema būtų pilnoj tvarkoj. Jeigu sistema turi filtrus, patikrinti, kad jie būtų švarūs. Patartina turėti automatinį šilimos reguliatorių, kuris įjungs ir išjungs šildymą nustatytu laiku. Naktį ar išeinant ilgesniam laikui iš namų, nušukti ant 60 ar mažiau laipsnių. Nenaudojamas patalpos turi būti uždarytos. Ugniakurų stiklinės durys sulauko šilto oro traukimą pro kamina. Kada ugniakuras nekūrenamas, sklendę (jušką) laikyti uždarytą. Saulėtą dieną langų užuolaidas atidengti, leisti saulei išsilyti. Debesuotą

Man atrodo, išsiskyrimo beveik nėra. Visi dirba kaip išgalę prie savo uždavinių — užsi-brėžtų tikslų. Tik reikia melstis, kad būtų mažiau kalbų, mažiau napoleonų, kad neatsirastų kokių pramuštgalvių nei politikoje, nei kituose baruose, nes kartais ir vienas neklaužada kad ir vienu akmenėliu stiklo namelyje gali padaryti daug žalos.

Dėkoju už suteiktą progą pasisakyti rūpimais klausimais, o lietuvių išeivijai prašau aukoti dabar ir taip pat nepamiršti savo testamentuose Tautos Fondo bei pasinaudoti bendradaryste sutartimi.

Pirmininkui dėkoju už nuširdų pasisakymą visiems rūpimais klausimais.

dieną arba nakties metu langus laikyti uždengtus. Neužstatyti radiatorių baldais ar užuolaidomis. Radiatorius ar šilto oro angas laikyti švarias. Prieš važiuojant atostogų, nusukti šildymą iki minimumo. Neišjungti visi, nes vamzdžiai gali išalti ir susprogti. Tuomet taisymas bus brangesnis už sutaupymą.

Turėti namuose šiltą vandenį nėra liuksusas, bet civilizuoto gyvenimo būtinybė. Tas patogumas nėra pigus. Bet ir čia galima sutaupyti, sekant tos pačios įstaigos nurodymais. Lėkščių plovimo mašinos vandens temperatūra neturėtų būti aukščiau 140 laipsnių. Baltinių ar indų plovimo mašinas naudoti, kada jos yra pilnos. Dušas, palyginus su vonia, sunaudoja pusę karšto vandens. Šildymo krosnis turi būti reikiama dydžio. Per didelė — nereikalingai bus šilta, per maža — nepatenkins reikalavimų.

Saldytuvai, dirbdami visas 24 valandas, sunaudoja nemažai elektros. Jo paskirtis yra laikyti maistą šaltai. Nereikalingas darinėjimas atšaldo virtuvę ir tuo pačiu sunaudoja daugiau elektros. Jeigu i šaldytuvo duris iškrista popierius lengvai išsitraukia, tai reiškia, kad durys nėra sandarios. Izoliacijos juostelė turi būti pakeiči.

Patarimai yra išbandyti. Belieka jais naudotis.

Edm. Jakaitis

MŪSŲ KOLONIJOS

Melrose Park, IL

Melrose Parke Vasario 16-tos minėjimą rengia vasario 11 d. 6 val. vakaro bendras organizacijų komitetas, kuris susideda iš Lietuvos dukterų organizacijos, Melrose Parko ir apylinkių piliečių klubo ir Melrose Parko bendruomenės. Kaip buvo skelbta, minėjimas turėjo įvykti Eagles Hall, bet tai salei pagrindinai sudegus, nukeliama i 16-tos ir Hirsch kampe esančią Bulger veteranų salę.

Mūsų energingos bendruomenės pirmininkės Onos Rakauskienės dėka Melrose Parko burmistras paskelbė proklamaciją ir nuo vasario 12 iki 19 dienos yra lietuvių savaitė. Per Melrose Parko miestelio susirinkimą burmistras labai šiltai atsiliepė apie Melrose Parko lietuvių. Paminėjo, kad lietuvių daugiausiai iš mažumų prisideda prie Amerikos politikos. Visi susirinkusieji jam tai plovimu pritarė. Po susirinkimo mūsų pirmininkė Ona Rakauskienė įteikė burmistruvi mažą dovanėlę mūsų meno mėgėjo Pijaus Pažeriūno gražiai išgraviruotą porą velykinių kiaušinių. Tai buvo visai Melrose parko valdžiai staigmena.

Pagrindinė kalba pasakys Jonas Indriūnas. Po to bus gana trumpa programa, kurią atliksim savomis jėgomis.

Bendras komitetas nuoširdžiai kviečia atsilankyti visus vietas lietuvių, o taip pat apylinkių ir Chicago visuomenę.

Melrose Parko valdyba

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORSGREIT
PARDUODARIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6189

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit, už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS

3206½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

[VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir įžiningai.

655-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

HELP WANTED

Help wanted. p.t. receptionist for medical office.

Call 434-0100

GOVERNMENT JOBS!

\$18,037. to \$69,405.

Immediate Hiring!

Your area. Call (Refundable) 1-518-459-3611 EXT F 664A for Federal List 24 HRS.

PLATERS

For Plating Company

Experience not necessary. Will train. Must Understand English & be dependable. Apply at: 3200 N. Wolf Rd., Franklin Park, Illinois.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Sinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski
767-0600

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas
Gage Parke. Skamb. po 6 v.v.
436-2509.

POPULAR
LITHUANIAN
RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitaučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI

NAUJAUSI LEIDINIAI

BERŽAS UŽ LANGO, romanas. D. Mackialienė. 312 psl.	\$10.50
PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA. Juozas Vaišnys, S.J. 240 psl.	\$8.00
SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA, istorinių įvykių apžvalga. Jonas Švoba. 422 psl.	\$10.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. J. K. Karys 5.00	
AUŠRA PALIŪNUOSE, romanas iš AUŠROS laikų. Vyt. Alantas. 312 psl.	\$10.00
RINKTINĖS MINTYS. Spaudai paruošė Juozas Prunskis. 326 psl.	\$4.00
LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940. Vytenis Statkus. 1040 psl.	\$27.00
GANYTOJAS IR VILKA!, istorinis romanas iš vysk. Valančiaus laikų. J. Gliuda. 242 psl.	\$9.00
APSAUTALAS, keturių veiksmyų poema. Sem Benelli. Vertė Balys Sruga. 175 psl.	\$8.00
SAUJA SKATIKŲ, Detektyvinių romanų serija. Nr. 1. Kazys Almenas. 198 psl.	\$10.00
LIETINGOS DIENOS PALANGOJE. Detektyvinių romanų serija. Nr. 2. Kazys Almenas. 200 psl.	\$10.00
SAVANORIO DUKTĖ, romanas. A. Galiliušis. 381 psl.	\$9.00
DAIGYNAS, romanas. Alė Rūta. 576 psl.	\$12.00
PROFESORIUS RAKŪNAS, romanas Alb. Baranaskas. 230 psl.	\$12.50
ATOLAS-KORALŲ SALA, romanas. J. Gliuda. 271 psl.	\$9.00
DANGUS NUSIDAŽO RAUDONAI, pirmosios tremties memuarai. Juozas Keliuotis. 359 psl.	12.00
GINTARĖLIAI, elementorius vaikams lietuviškai mokytis. El Ruzgienė. 85 psl.	\$8.00
LENKŲ OKUPACIJOJE IR JŲ KALĖJIMUOSE, atsiminimai. Povilas Petkevičius. 187 psl.	\$8.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebr.

BAIGĖ MOKSLUS

Romanas Sičiūnas

1988 m. gruodžio 23 d. Romanas Sičiūnas baigė Nebraskos universitetą, Omahoje, įsigydamas kompiuterių mokslo ir aukštosios matematikos laipsnį. Abu dalykai yra pagrindiniai mokslai (major). Jis priklauso Pi Kappa Alpha korporacijai ir kurį laiką buvo šios korporacijos Omahoje prezidentas. Taip pat daugiau kaip dešimt metų šoko Omahos tautinių šokių grupėje „Aušroj“. Romanas, siekdamas mokslo savo pasirinktoje srityje, visą laiką dirbo palengvinti susidariusias išlaidas to mokslo besiekiant. Šiuo metu jis dirba savo specialybėje, kaip computer programmer — analyst. Romanas, padaręs trumpą pertrauką, rengiasi, kiek dabartinės tarnybos laikas leis, testuoti

studijas siekdamas magistro laipsnio. Romanas būdamas didelis sporto mėgėjas, suradęs laisvalaikio, ne tik pats sportuoja, bet taip pat treniruoja jaunų sportininkų grupę YMCA organizacijoje.

Angelika Sičiūnaitė

Romano sesutė Angelika irgi tais pačiais metais gruodžio 22 d. baigė Nebraskos universitetą Lincolne, įsigydama humanitarinių mokslų laipsnį. Angelika šoko ir dar tebešoka Omahos tautinių šokių grupėje „Aušroj“. Angelika studijuodama irgi uždarbiavo, dirbdama dalinį laiką, o dabar pradėjo dirbti Omahos priemiesčio laikraščio leidimo įstaigoje. Romanas ir Angelika yra Virginijos Drukeinytės-Sičiūnienės ir Jeronimo Sičiūno vaikai. Romanas ir Angelika drauge su savo šeima džiaugiasi pasiektu tikslu, o jų draugai sveikina juos ir linki jiems sėkmės ateityje.

— K.

Gary, Ind.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Gruodžio 18 d. Gary lituanistinė mokykla turėjo savo tradicinę Kalėdų eglutę. Po lietuviškų pamaldų, kuriose mokiniai dalyvavo tautiškai pasipuodę, salėje vyko eglutės programa. Ją savo žodžiu pradėjo mokyt. ses. Janina Galubickytė. Po jos žodį tarė mokyt. Jonas Kavaliūnas.

Jaunieji mokiniai Antanas, Natalija, Laimutė Valeikai, Debbie ir Leniukas Mačiai, Mykolas Vician ir Adomas Zook atliko eilėraščių ir dainų pyne „Mūsų restoranas“ ir „Pons McDonald turi ūkį“. Jie pašoko tautinį šokį Vėdarą. Suaugusių grupės mokinė Carie Nevardauskienė pasakė eilėraštį. Visi mokiniai, pritariant visiems salės dalyviams, pagiedojo tris kalėdines giesmes. Atvyko Kalėdų senelis (R. Mačys) su dovanomis. Buvo vaišės, kurias paruošė Motinų komitetas Irena Mačienė, Loretta Vician ir Julija Zook.

Pabaigoje žodį tarė kun. Ign. Urbanas. Jis priminė, kad šiais metais mokykla švenčia savo 30 metų sukaktį. Jis ją pradėjo 1959 m. sausio 10 d. su 24 mokiniais. Padėjo visiems mokytojams ir tėvams už jų meilę lietuvių kalbai ir liet. jaunimui. Ši mokykla nebuvo gausi mokiniais, bet buvo laiminga gerais mokytojais. Jų tarpe buvo ir žymūs liet. pedagogai, kaip Vyt. Lapėnas, Stasys Rudys, prof. dr. Janina Rėklaitienė ir dabartinis Jonas Kavaliūnas. Šiais metais mokykloje dirba šie mokytojai: Jonas Kavaliūnas, ses. Janina Galubickytė, Katarina Pečkaitienė ir jų pavaduotoja — Joana Rudzevičiūtė.

krp.

PASKUTINIS SUDIE A.A. INŽ. A. ČAPLĖNUI

Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje sausio 23 d. buvo palaidotas inž. Algirdas Čaplėnas, paskutiniu metu gyvenęs Madison, Wis. Gimęs 1921 m. birželio 1 d. Gimė pakeliui į Lietuvą, jo tėvams grįžtant iš Rusijos, kur buvo pabėgę prieš pat I pasaulinį karą. Šeima grįžusi apsigyveno Mažeikiuose, kur Algirdas lankė pradžios mokyklą. Gimnazijos mokslus išėjo Kybartuose, nuo pat jaunatvės buvo veiklus skautas gimnazijoje ir studijuodamas technikuosius mokslus.

Bolševikų antplūdis išbloškė jų šeimą į Vakarų. Ilgesnį laiką gyveno Diepholze. Turėdamas gerą balsą, įsijungė į chorą, giedodavo ir solo pamaldų metu ir kitomis progomis. Dalyvavo operetės pastatyme ir su trupe važinėjo po stovyklas. Lietuvoje išėjęs universitete technikos mokslus, gilindamasis į urbanistiką, atvykęs į JAV Notre Dame universitete gavo studijų pripažinimą, inžinieriaus teises. Gilindamasis studijose, įstojo į Illinois Technologijos institutą, kur pasiekė magistro laipsnį. Ypač pamėgo planavimo darbus ir Madison mieste kaip tik gavo tarnybą savo srityje — miesto ir apylinkės planavimo įstaigoje.

Dar būdamas Diepholze, dalyvaudamas skautų veikloje, susipažino su skaute Aldona Švedaite, su kuria susituokė atvykęs į JAV. Jų santuoka buvo palaiminta Šv. Antano bažnyčioje, Cicerio, IL. Išaugino gražią šeimą. Vienas sūnus dar studijuoja, Rimas jau dirba apdraudros bendrovėje. Duktė Daiva dirba vienos verslo įstaigos valdyboje, Audra dirba banko tarnyboje, Nijolė — advokatė.

A.A. inž. Algirdas Čaplėnas

buvo nuoširdus lietuvis patriotas. Nesigailėjo darbo Lietuvos reikalams. Kai patyrė, kad Maskva, besistengdama suporuoti Madisoną su okupuotu Vilniumi, nori varyti savo propagandą, ryžtingai tam pasipriešino. Sutelkdamas būrį Madisono lietuvių, įsteigė čia Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių ir stipriai veikė miesto merą ir miesto tarybą, kad Maskvos propagandinį projektą atmestų. Jo pastangos buvo vaisingos ir darbas pavyzdingas. Jis buvo atkvieštas į Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą painformuoti apie atsparą sovietinei propagandai.

Šv. Kazimiero kapinėse atsisveikinti su velioniu buvo susirinkę nemažai žmonių. Apeigas atliko prel. J. Prunskis. Po laidotuvių pamaldų buvo sugiedotas Liet. himnas. Karstas buvo apdengtas Lietuvos vėliava. Ant karsto velionio našlė, dukterys, sūnūs bėrė žemę iš Lietuvos.

Po pamaldų buvo pietūs Seklyčioje. Čia Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. inž. Grožvydas Lazauskas savo kalboje reikšdamas užuojautą šeimai, apgailestavo, kad netekome uolaus, ryžtingo lietuvių. Apgailestavo, kad šiomis dienomis buvo palaidoti net trys lietuviai inžinieriai: Liūtas Grinius, A. Tornau, o dabar A. Čaplėnas. Priminė Kudirkos eilėraštį: jei audra verstų stulpą vieną, reikia jo vieton kitą tuoj statyti. Gerai, kad velionio dukტė Daina tampa tuo nauju stulpu, tęsdama savo tėvo darbą. Madisonas tapo pavyzdžiu, kaip lietuvių turi priešintis okupanto propagandinams kėslams.

Kalbėdamas Vliko vardu inž. Pilypas Narutis išryškino, kaip velionis, pamatęs okupanto kėslus, pasijuto įpareigotas pa-

DRAUGAS, antradienis, 1989 m. sausio mėn. 31 d.

5

ORO TARŠA

sipriešinti. Velionio darbai bus pavyzdys kitiems geros valios lietuviams. Skautų vardu velionio šeimai užuojautą pareiškė Alb. Ramanauskienė. Šeimos vardu laidotuvių dalyviams padėjo velionio duktė Audra.

Juoz. Pr.

Studijos parodė, kad Chicago pietvakariuose yra oro taršos, kuri prisideda prie susirgimų vėžiu. Daugiau tos taršos yra dave Chicago miestuose ir Gary veikęs plieno fabrikas.

A.†A.

Kun. PRANUI JOKŪBAIČIUI

mirus, jo brolių SIMĄ, buvusį ilgametį Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės kasininką, nuoširdžiai užjaučiame.

Valdyba ir nariai

A.†A.

KUN. PRANUI JOKŪBAIČIUI

mirus, brolių klubo narį SIMĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Anglijos lietuvių klubas Chicagoje

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Laiškai

TIKRIEJI LITO TĖVAI

1989 metų sausio 4 d. „Draugo“ vedamasis „Ar bus atgavintas Lietuvos Litas“ idomiai aprašo Nepriklausomos Lietuvos valiutos ir jos vieneto lito įvedimą.

Šia proga aš noriu šiek tiek papildyti lito įvedimo istoriją, nes daug mūsų istorijos faktų jau smarkokai blėsta iš atminties.

Lietuvos banko ir naujos valiutos planą paruošė Jonas Dobkevičius, pasirinkęs pagrindą Belgijos banko nuostatas. Paruošti nuostatai Seimo ir ministerių kabineto be esminių pakeitimų buvo priimti. J. Dobkevičius, parengęs savajai valiutai dirvą, tapęs finansų ministru, įvairių politinių sumetimų spaudžiamas, delsė su jų įgyvendinimu. Dėl ministrų kabinete atsiradusių skirtingų nuomonių lito išleidimo klausimu J. Dobkevičius atsišalino iš finansų ministerio pareigų ir į jo vietą ministras pirmininkas E. Galvanauskas pakvietė Vytautą Petrulį, Prekybos ir pramonės banko Klaipėdos skyriaus direktorių.

Vytautas Petrulis, tuo metu būdamas 32 metų amžiaus, ekonomistas, gabus administratorius, bet ne politikas, matydamas kraštui gresiant ekonominį pavojų, greitai padarė sprendimą, nuvyko į Berlyną ir atspausdino 10 milijonų litų notų ir paleido jas į apyvartą. V. Petrulio politinė veikla, trukusi apie trejus metus, kaip finansų ministerio ir ministerio pirmininko tais audringais nepriklausomybės kūrmos laikais irgi nepraejo be kontraversijų, bet vienu klausimu visi sutarė ir praeitis įrodė, kad paskubomis įvesta valiuta išgelbėjo kraštą iš ūkinės suirutės.

Nenoriu mažinti nuopelnų visai eilei Lietuvos ekonomistų, bankų administratorių bei

ministerių, kurie vedė Lietuvą stiprių ekonominių kelių, bet vadinti juos lito tėvais gal ir nebūtų visai tikslu, gal tiksliau, lito globėjais bei auklėtojais. Vis tiksliau neturėtumėm pamiršti mūsų Nepriklausomos Lietuvos kūrėjų, kurie dirbo su entuziazmu ir pasiaukojimu, meile ir dažnai su neįgudusiom rankom. Nebuvo lengvas ir lito įvedimo procesas. Kai kurių politinių partijų stipri opozicija, politinės intrigos ir kerštas, spekuliantų bei kai kurių sveitimšalių bei savųjų siekimas kuo greičiau ir bet kuria kaina pralobti, išstūmė ir V. Petrulį iš politinės veiklos.

Bet joks ryžtingas žygis neapsieina be kaltinimų, kritikos bei priekaištų. Tas vyko Nepriklausomai Lietuvai kuriantis, vyko ir tebevyksta išsivijoję ir, kaip matome, šiomis dienomis Lietuva vėl bunda ir vėl eina per tą patį nelaimingą procesą.

Juo laikai daugiau keičiasi, juo daugiau jie lieka tokie patys.

Vytautas Petrulis

LENKAI SOVIETŲ SAJUNGOJE

Su dėmesiu teko perskaityti „Draugo“ sausio 11 d. laidoje išspausdintą K. Barono straipsnį „Vilniaus krašto lenkinimas“. Puiku, kad sekama lenkų spaudai ir iškeliamai Lietuvoje sovietų puoselėjama prolenkiška politika. Sveikintinos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pastangos vesti dialogą su nuosakiais lenkais Lenkijoje ir išsivijoję, bendradarbiavimo sąlyga pastatant Vilniaus krašto priklausomumą Lietuvai.

Nežinau, kiek mūsų visuomenė ir veiksniai žino, kad paskutiniaisiais mėnesiais Amerikos lenkų kongresas stipriai darbuojasi su JAV Kongreso pagalba sutvirtinti lenkų mažumos teises Sov. Sąjungoje. 1988 m. rugsėjo 23 d. JAV Helsinkio komisija Wa-

shingtone pravedė apklausinėjimus situacijos Lenkijoje klausimui. Liudyti iš Lenkijos buvo atvežtas prof. Janusz Onyszkiewicz, vienas iš Solidarumo šulų. Jo liudijimą papildė Amerikos lenkų kongreso direktorius Jan Nowak, praeityje 25 metus vadovavęs Laisvosios Europos radijo lenkų skyriui Miunchene. Nowak tikslas buvo išskelti lenkų mažumos persekiojimą Sov. Sąjungoje. Jis pastebėjo, kad Sov. Sąjungoje yra du milijonai lenkų. Pagal sovietinius duomenis per paskutinius 20 metų lenkų skaičius sumažėjęs 17 procentų, nors gyventojų skaičius Sov. Sąjungoje per tą laikotarpį pakilęs 25 procentais. Tik lenkų ir žydų mažumos Sov. Sąjungoje pergyveno sumažėjimą. Žydų skaičiaus sumažėjimą Nowak aiškino jų gausiu išvykimu į Vakarų, o lenkų — sovietų sėkmingai vykdomu asimiliacijos ir rusifikacijos procesu. Nowak liudijimu tik Lietuvoje veikiančios lenkų mokyklos. Lenkų mokyklų nėra Gudijskoje, o vakarų Ukrainoje veikianti tik viena lenkų gimnazija. Nowak apeliavo į JAV Helsinkio komisijos narius suteikti specialų dėmesį sovietų vykdomai lenkų diskriminacijai, tam reikaliui skiriant specialius apklausinėjimus.

Nowak pareiškimas yra išspausdintas prieš keletą savaičių JAV Helsinkio komisijos išleistame prastų apklausinėjimų leidinyje. Natūralu tikėtis, kad JAV Kongresas ims sovietus spausinti dėl tariamo lenkų teisių pažeidimų Sov. Sąjungoje. Sovietų atleisti varžtai reikš prolenkiškos politikos naujus proveržius Lietuvoje.

Algimantas Gečys

Riedant į pakalnę net ir akmenys ratuoti.

Mekskiečių patarlė

Jei norėsiu būt kaip jis, kas bus toks kaip aš?

Žydų patarlė

A.†A.

Inž. ALGIRDUI ČAPLĖNUI

mirus, jo žmoną ALDONĄ, dukteris ALDONĄ, NIJOLĘ ir DAIVĄ, sūnus RIMĄ ir GYTĮ, tėveli JONĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Kazimieras ir Marija, Egidijus su šeima, Daiva su šeima ir Nida Marcinkevičiai

A.†A.

ALGIRDUI ČAPLĖNUI

mirus, jo žmonai ALDONAI, dukroms, sūnams ir kitiems giminiams reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Janušonių šeima

A.†A.

dipl. inž. PAULIUI VARIUI

po sunkios ligos mirus, reiškiau nuoširdžią užuojautą jo žmonai KUNIGUNDAI, dukrai INAI ir jos sūnui VYTAUTUI.

Jonas Kutra

A.†A.

sktn. fil. inž. LIŪTUI GRINIUI

mirus, jo žmonai NIJOLEI, šeimai ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Akademins Skautų Sąjūdis
Los Angeles skyrius

APLINK MUS

x Marijonų vienuolijos Šv. Kazimiero provincijos taryba, vadovaujama provincijolo kun. Viktoro Rimšelio, turi metinius posėdžius, kuriuose svarsto pereitų metų finansines apskaitas, žvelgia į atliktus ir neatliktus darbus, taip pat nustato gaires šių metų veiklai. Posėdžiuose dalyvauja kun. Stasys Saplis, kun. Bonifacas Vainoras, kun. Timothy Roth iš Marianapolio, Thompson, Conn., kun. Jonas Duoba iš Chicagos ir Dan Schaefer, ekonomo pagalbininkas, iš Marianapolio.

x „Draugas“ mini savo įkūrimo 80 metų sukaktį. Ta proga vasario 26 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje yra rengiamas didžiulis koncertas šiai sukakčiai paminėti, taip pat paminėti komp. K. V. Banaičio 25-rių metų mirties sukaktį. Banaičio kompozicijas dainuos Lietuvos Operos moterų, vyrų ir mišrus chorai, diriguojami Audronės Gaižiūnienės ir Broniaus Kazėno, akompanuojant Robertui Mockui. Dainuos sol. Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė, smuiku gros Linda Veleckytė. Atvyks Banaičio giminii apie penki asmenys. Bilietus jau dabar galima įsigyti Vaznelių parduotuvėje.

x Lituanistinių mokyklų mokytojai buvo pagerbti Lietuvos Tautiniuose namuose sausio 29 d. Minėjimo iškilmes atidarė S. Valiukienė, pravedė stud. J. Variakojytė, padėjo dr. Leonas Kriaučiūnas. Rengė Lietuvos Tautinė sąjunga, kuri pagrindinei paskaitai buvo pakvietusi Lietuvos atstovą Washingtone ir prie Švento Sosto St. Lozoraitį, Plačiau bus vėliau.

x Dainavos ansamblis ruošiasi religiniam koncertui, kuris bus kovo 19 d., Verbu sekmadienį, Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje.

x Visas Chicagos lietuvių jaunimas kviečiamas atėti su plaktukais ir teptukais padėti sukurti vaizdą Vasario 16-tosios budėjimui. Prašome rinktis pas Vidą Vizgirdaitę, 4343 So. Campbell Ave., šeštadienį, vasario 4 d., nuo 2 val. p.p. Informacijai skambinti Ramutei tel. 778-2679.

x Lituanistikos tyrimo ir studijų centras perkelia Marijonų lietuvišką biblioteką iš Marianapolio gimnazijos Thompson, Ct. Bibliotekoje yra maždaug 15,000 knygų, daug retų, kitur neberandamų. Biblioteka į Chicago bus atgabenta traukiniu. Kun. Viktoras Rimšelis, Marijonų provincijolas, ir kun. Bonifacas Vainoras, Marianapolio vyresnysis, aukšto knygų, kad patektų į lietuvių koloniją, kur jos bus daugiau vartojamos. Bibliotekos vedėjas yra dr. Robertas Vitas.

x Žurn. Stasys Pieza, North Judson, Ind., Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorius, rašo: „Draugas“ yra mūsų lietuvių geriausias draugas, taigi sveikinu „Draugo“ leidėjus, štabą ir skaitytojus 80 metų gyvavimo sukakties proga“. Nuosirdus ačiū.

x Reikalinga moteris prižiūrėti vaikus ir padėti namų ruošoje Lemonto apylinkėse 3-4 dienas savaitėje. Tel. 349-1911 (sk)

x Ieškau lietuviškai kalbančios moters prie ligonės. Gyventi kartu. Skambinti 476-0320 nuo 3 iki 6 v. p.p. (sk)

x Lietuvos Nepriklausomybės 71-rių metų sukakties minėjimas bus Marijos aukšt. mokyklos salėje vasario 12 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Kalbės dr. Kazys Bobelis, bus perskaitytas Nepriklausomybės paskelbimo aktas, meninė dalį atliks solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Visi kviečiami dalyvauti. Rengia Chicagos Lietuvių Taryba, kuriai šiemet vadovauja M. Pranėvičius.

x Bernadeta Tutinaitė ir Linas Rimkai šių metų sausio 2 dieną susilaukė pirmgimio sūnaus ir davė jam vardą Sigitas Jonas Tutinas Rimkus. Naujūjų anūku džiaugiasi močiutė Eleonora Tutinienė, gyvenanti New Yorke bei seneliai dr. Kazimieras ir Aldona Rimkai Chicagoje.

x Daina Dumbrienė, Lilė Stelmokienė ir Jūlytė Žukauskienė bus modeliuotojų tarpe dešimtojoje lietuvių Montessori mokyklėlių madų parodoje Martinique restorane vasario 26 d. Paremkime mokyklėles užsisakydami stalus pas Jūrąte Dovilienę, tel. 832-6331 arba Dalią Žymantienę, tel. 985-3851.

x Liturginis seminaras, rengiamas vysk. P. Baltakio Lietuvių sielovados tarybos liturginės komisijos, bus šeštadienį, kovo 11 d., Sv. Antano parapijoje, Cicero, IL, nuo 9:30 iki 5:30 val. p.p. Suinteresuotieji liturgija, į kurią įeina giedotės, skaitymas, lietuviško elemento įvedimas, ir tie, kuriems rūpi samoningas ir aktyvus dalyvavimas šv. Mišių aukoje, kviečiami dalyvauti. Registruoti iki kovo 6 d. Aldonos Prapuolienės adresu: 1819 South 51 Avenue, Cicero, IL 60650, kartu siunčiant ir 10 dol. registracijos mokestį, čekį išrašant „Lithuanian Pastoral Council“ vardu.

x Dariaus-Girėno lituanistinės mokyklos Vasario 16-tosios minėjimas bus vasario 18 d. 11 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje. Mokiniai nuosirdžiai ruošiasi paminėti šią šventę ir laukia atsilankant ne tik tėvelių, bet ir jaunimo lietuvių besirūpinančios visuomenės.

x Chicagos Ateitininkai sendraugiai, pirmininkė Jadvyga Damušienė, „Draugui“ minint 80 metų gyvavimo sukaktį, atsiuntė 100 dol. programinės skelbimų knygos išleidimui. Sukaktuvinis koncertas bus vasario 26 d. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

x Metinės šv. Mišios už a.a. Henriką Padlecką bus atnaušiamos tėvų jėzuitų koplyčioje sekmadienį, vasario 5 d., 8 v. ryto. Draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. (sk)

x Dail.T. Lomsargio duklė Lietuvoje ieško to dailininko meniškai oda įrištų knygų, kurios 1939 m. buvo eksponuotos pasaulinėje parodoje New Yorke ir į Lietuvą nesugrąžintos: pasaka „Gulbė karaliumi pati“, P. Galaunės „Lietuvos liaudies menas“, Ievos Simonaitytės „Aukštųjų Šimonių likimas“. Žinantieji apie šias knygas prašomi rašyti: Z. Čižikienė, 4606 S. Albany Ave., Chicago, IL 60632. (sk)

x Užgavėnių karnavalas, „Mardi gras“, įvyks vasario 4 d. Jaunimo centre, pradžioje 7 v.v. Tarp kitų organizacijų, Cicero Lietuvių Medžiotų klubas vėl dalyvauja. Medžiokliniais motyvais išpuoštoje salėje gros šaunus orkestras, veiks baras ir gausi virtuvė su laukinių gyvulių ir paukščių patiekalais. Atvykę nesigailėsite. Laukiame. (sk)

Madų parodoje dalyvavę modeliuotojai iš „That Girl“ boutique.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO IŠKILMĖS

Džiaugsminga diena buvo Pedagoginio Lituanistikos instituto rektoriui, direktorei ir lektoriams, kai jų mokiniai gavo diplomus ir pažymėjimus sausio 28 d. Jaunimo centre. Dar didesnis džiaugsmas buvo dvidešimčiai Ped. Lituanistikos instituto studentų, kai jie buvo atžymėti diplomais, pažymėjimais ir teise dirbti aukštesnėje lituanistinėje mokykloje. Ir iškilmes pradėtos ne kasdieniškai.

Svečiams pripildžius salę ir susėdus prie stalų, Viktorui

x Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis su žmona, lydimi dr. L. Kriaučiūno apsilankė praeitą sekmadienį pas Lemonto lietuvių. Dalyvavo šv. Mišiose lietuvių centro koplyčioje, apžiūrėjo centro patalpas, pabendraavo su tautiečiais prie kavutės ir pyragaičių. Lietuvos atstovas teigiamai įvertino centro įsigijimą ir išreiškė pasitenkinimą jame vystoma lietuviška veikla.

x „Kernavės“ tunto sueiga bus sekmadienį, vasario 5 d. Sueiga pradedama 9 val. ryto šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje. 10 val. sueigos Jaunimo centro mažojoje salėje bus minima Vasario 16-toji. Visoms narėms dalyvavimas privalomas. Tėveliai ir visos buvusios kernavietės kviečiamos atsilankyti.

x Mažlietuvių tradicinio šūpinio paragauti ir su tėvynainiais pabendrauti vasario 4 d. 6:30 val. vak. į Liet. Tautinius namus atvyksta net iš kitų miestų. Vakaro programoje pasirodys jaunimo tautinių šokių šokėjai, mažlietuviškas dainas dainuos dainininkės Aldona Buntinaitė ir Eglė Rūkštelytė Sundstrom, visus linksmins Ažuolo Stelmoko muzika. Maž. Lietuvos Lietuvių draugija kviečia visus.

x Jurgis Savaitis, JAV LB Sunny Hills, Fla., apylinkės išdininkas surinko ir prisuntė rekordinę sumą A. Šapokos „Lietuvos Istorijai“ išleisti. Mažos LB apylinkės stambi suma parodo meilę ir paramą okupuotai tėvynei.

x „Baltia“ restoranas, 8100 Roberts Rd., Justice, Ill., jo savininkas Marius Kiela su šeima mielai atsiliepė į „Draugo“ 80 metų paskelbtą gyvavimo sukaktį ir ta proga atsiuntė 50 dol. programinės skelbimų knygos išleidimui. Restoranas, išskyrus pirmadienį, yra atidaras kiekvieną dieną nuo 11 val. iki 9 val. vakaro. Veikia baras, kokteiliai. Parengimams yra dvi salės. Graži aplinka ir geras lietuviškas maistas.

Puodžiūnui grojant maršą, įvygiavo studentai-diplomantai ir buvo susodinti specialiose kėdėse prie scenos. Paskui juos įvygiavo būriu būvę ir esantieji lektoriai, kurie visi susisėdo paruošiose vietose scenoje. Scenon dar buvo pakviestas Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis, instituto kūrėjo a.a. Domo Veličkės duklė dr. Asta Veličkaitė jam atstovaujanti, dr. Vytautas Narutis, buvęs studentas.

Trumpa kalba iškilmes atidarė direktorė Stasė Petersonienė, primindama, kad Ped. Lituanistikos institutą per trisdešimt metų lankė 530 mokinių, iš jų 182 institutą baigė. Vieni jų yra ar buvo mokytojai lituanistinės mokyklose, kiti dirba visuomeninį darbą lietuvių tarpe. Visi brangina savo lietuviškas tradicijas ir didžiujasi savo lietuviška kilme. Invokacijai prieš iškilmes sukalbėti ji pakvietė instituto lektorių kun. Joną Duobą.

Instituto lektorių tarybos sekretorius Juozas Masilionis perskaitė tarybos nutarimą: „Pedagoginis Lituanistikos institutas skelbia, kad šie studentai baigė PLI nustatytą dvejų metų programą, išlaikė visus nustatytus egzaminus ir įteikė atitinkamus darbus. Tuo remdamasi lektorių taryba nutarė, kad 1989 m. sausio 28 d. gauna dvejų metų diplomus šie asmenys. Ir buvo iš eilės išaukti dvejų metų studentai, kuriems Lietuvos pasiuntintys Stasys Lozoraitis, rektorius dr. Jonas Račkauskas ir direktorė Stasė Petersonienė įteikė diplomus. Diplomams buvo išaukti Eglė Beržinskaitė, Lidija Bilutė, Ričardas Chiapetta, Vida Damijonaitytė, Bronius Fabijonas, Jūratė Jančauskaitė, Andreja Kaminskaitė, Asta Kazlauskaitė, Rimas Lukošius, Milda Rudaitytė, Edvina Valkiūnaitė ir Daiva Viktoraitė. Pažymėjimus dvejus metus Ped. Lituanistikos institutą lankiusios gavo Janė Shreckengostaitė ir Alina Volodkaitė.

Trejų metų studijas užbaigė ir diplominius darbus parašė šeši studentai, kurie gavo diplomus iš St. Lozoraičiui ir rektoriui dr. J. Račkauskui įteikiant, šiems asmenims: „Draugo“ redaktoriui kun. Pranui Garšvai, ilgamečiui spaudos darbininkui, knygų autoriui ir buv. „Draugo“ redaktoriui Broniui Kvikliui, dr. Alfonsui Šešplaukiui, Gintei Damušytei ir Alei Steponavičienei. Taip pat garbės diplomai buvo skirti kun. Antanui Saulaičiui, kuris šiuo metu yra P. Amerikoje, dr. Sauliui Jankauskui, negalėjusiam dėl pareigų atvykti, ir Frank Zapoliui, šiuo metu besilisinčiam Floridoje. Diplomai jiems bus perduoti vėliau.

Po trumpą sveikinimo žodį pasakė ir dovanas įteikė Z. Juškevičienė, S. Virpša ir iškilmių komiteto vardu J. Variakojienė.

Balio Sruogos ištrauka iš jo dramos „Baisiosios nakties“ paruošti dramos lektorės D. Sruogaitės Bylaitienės gerai suvaidino statiniu būdu Dainius Brazaitis, Aidas Palubinskas, Milda Rudaitytė, Jonas Variakojis, Daiva Viktoraitė, Bronius Fabijonas ir skaitytoja, kuri labai gera lietuvių kalba nusakė dramos turinį, Jūratė Jančauskaitė. Publika jiems nesigailėjo plojimų, nes jų buvo nuosirdžiai perduota ši ištrauka.

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. J. Duoba. Svečiai buvo pavaišinti Onos Norvilienės gera vakariene. Tuo tarpu etnografinis ansamblis, vadovaujamas Dalios Polikaitytės (dr. Arvydai Žygiui išvykus), padainavo kelias liaudies dainas. Dainos tikrai buvo liaudies, tarmiškos, bet gerai atliktos.

Pabaigoje dar sveikino svečiai iš Lietuvos – Steponavičiai ir P. Spurga.

Iškilmes rengė komitetas: pirm. I. Polikaitinė, A. Brazaitinė, R. Daukienė, J. Variakojienė, R. Račkauskienė, S. Kerelytė, V. Pavilčiūnaitė ir Edv. Valkiūnaitė.

Visas vakaras praėjo sklandžiai, nuotaikingai, jaučiant lietuvišką puslį ir mokytojų bei studentų pasiaukojimą lietuviškam reikalui. Pedagoginiam Lituanistikos institutui trisdešimt metų, o rektoriui prof. dr. Jonui Račkauskui rektoriatu vėm dešimt metų švenčiant, linkėtina ištesėti lietuviškam darbe ir kūryboje.

— Pn.

LIETUVIŲ CENTRO LEMONTE MADŲ PARODA

1988 m. gruodžio 11 d. Lietuvių centras Lemonte priėmė daugybę viešnių ir svečių, kai jau pro dažnai varstomas duris pradėjo rinktis dalyviai iš Lemonto ir apylinkių ir ruošiamą madų parodą. Žengiant į salę, kiekvieną nustebino tai progai tinkamas pasirošimas. Salės puošnime netrūko elegancijos. Iš tuščios gimnastikos

reikalauja. Sveikinimo žodį tarė instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas, prisipažindamas, kad ir jis pats yra baigęs tą institutą. Dar kalbėjo Kristanavičiaus fondo atstovas dr. Robertas Vitas ir įteikė dovanas kurioms rekomendavo instituto vadovai, būtent po 100 dol. Vidai Brazaitytei ir Rimai Polikaitytei, o po 50 dol. Danutei Penčylaitėi, Taiydai Rudaitytei, Jonui Račkauskui ir Jonui Variakojui. Taip pat sveikino Lietuvių Fondo valdybos pirmininkė Marija Remienė ir institutui įteikė 2000 dol. auką. Raštų sveikinimą dr. Vandos Sruogienės, buvusios lektorės, perskaitė S. Petersonienė.

Turinga ir jaunimą mokyti skatinančią kalbą pasakė visų diplomantų vardu Rima Polikaitytė, kartu atsisveikindama institutą, jo vadovus ir jaunesniuosius studentus, liekančius institute. Jai trumpu žodžiu atsakė jaunesniųjų studentų vardu Renata Naudžiūtė.

Garbės diplomai buvo įteikti Pedagoginio Lituanistikos vardu direktorei St. Petersonienei išsukiant, o Lietuvos pasiuntinui St. Lozoraičiui ir rektoriui dr. J. Račkauskui įteikiant, šiems asmenims: „Draugo“ redaktoriui kun. Pranui Garšvai, ilgamečiui spaudos darbininkui, knygų autoriui ir buv. „Draugo“ redaktoriui Broniui Kvikliui, dr. Alfonsui Šešplaukiui, Gintei Damušytei ir Alei Steponavičienei. Taip pat garbės diplomai buvo skirti kun. Antanui Saulaičiui, kuris šiuo metu yra P. Amerikoje, dr. Sauliui Jankauskui, negalėjusiam dėl pareigų atvykti, ir Frank Zapoliui, šiuo metu besilisinčiam Floridoje. Diplomai jiems bus perduoti vėliau.

Po trumpą sveikinimo žodį pasakė ir dovanas įteikė Z. Juškevičienė, S. Virpša ir iškilmių komiteto vardu J. Variakojienė.

Balio Sruogos ištrauka iš jo dramos „Baisiosios nakties“ paruošti dramos lektorės D. Sruogaitės Bylaitienės gerai suvaidino statiniu būdu Dainius Brazaitis, Aidas Palubinskas, Milda Rudaitytė, Jonas Variakojis, Daiva Viktoraitė, Bronius Fabijonas ir skaitytoja, kuri labai gera lietuvių kalba nusakė dramos turinį, Jūratė Jančauskaitė. Publika jiems nesigailėjo plojimų, nes jų buvo nuosirdžiai perduota ši ištrauka.

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. J. Duoba. Svečiai buvo pavaišinti Onos Norvilienės gera vakariene. Tuo tarpu etnografinis ansamblis, vadovaujamas Dalios Polikaitytės (dr. Arvydai Žygiui išvykus), padainavo kelias liaudies dainas. Dainos tikrai buvo liaudies, tarmiškos, bet gerai atliktos.

Pabaigoje dar sveikino svečiai iš Lietuvos – Steponavičiai ir P. Spurga.

Iškilmes rengė komitetas: pirm. I. Polikaitinė, A. Brazaitinė, R. Daukienė, J. Variakojienė, R. Račkauskienė, S. Kerelytė, V. Pavilčiūnaitė ir Edv. Valkiūnaitė.

Visas vakaras praėjo sklandžiai, nuotaikingai, jaučiant lietuvišką puslį ir mokytojų bei studentų pasiaukojimą lietuviškam reikalui. Pedagoginiam Lituanistikos institutui trisdešimt metų, o rektoriui prof. dr. Jonui Račkauskui rektoriatu vėm dešimt metų švenčiant, linkėtina ištesėti lietuviškam darbe ir kūryboje.

— Pn.

LIETUVIŲ CENTRO LEMONTE MADŲ PARODA

1988 m. gruodžio 11 d. Lietuvių centras Lemonte priėmė daugybę viešnių ir svečių, kai jau pro dažnai varstomas duris pradėjo rinktis dalyviai iš Lemonto ir apylinkių ir ruošiamą madų parodą. Žengiant į salę, kiekvieną nustebino tai progai tinkamas pasirošimas. Salės puošnime netrūko elegancijos. Iš tuščios gimnastikos

reikalauja. Sveikinimo žodį tarė instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas, prisipažindamas, kad ir jis pats yra baigęs tą institutą. Dar kalbėjo Kristanavičiaus fondo atstovas dr. Robertas Vitas ir įteikė dovanas kurioms rekomendavo instituto vadovai, būtent po 100 dol. Vidai Brazaitytei ir Rimai Polikaitytei, o po 50 dol. Danutei Penčylaitėi, Taiydai Rudaitytei, Jonui Račkauskui ir Jonui Variakojui. Taip pat sveikino Lietuvių Fondo valdybos pirmininkė Marija Remienė ir institutui įteikė 2000 dol. auką. Raštų sveikinimą dr. Vandos Sruogienės, buvusios lektorės, perskaitė S. Petersonienė.

Turinga ir jaunimą mokyti skatinančią kalbą pasakė visų diplomantų vardu Rima Polikaitytė, kartu atsisveikindama institutą, jo vadovus ir jaunesniuosius studentus, liekančius institute. Jai trumpu žodžiu atsakė jaunesniųjų studentų vardu Renata Naudžiūtė.

Garbės diplomai buvo įteikti Pedagoginio Lituanistikos vardu direktorei St. Petersonienei išsukiant, o Lietuvos pasiuntinui St. Lozoraičiui ir rektoriui dr. J. Račkauskui įteikiant, šiems asmenims: „Draugo“ redaktoriui kun. Pranui Garšvai, ilgamečiui spaudos darbininkui, knygų autoriui ir buv. „Draugo“ redaktoriui Broniui Kvikliui, dr. Alfonsui Šešplaukiui, Gintei Damušytei ir Alei Steponavičienei. Taip pat garbės diplomai buvo skirti kun. Antanui Saulaičiui, kuris šiuo metu yra P. Amerikoje, dr. Sauliui Jankauskui, negalėjusiam dėl pareigų atvykti, ir Frank Zapoliui, šiuo metu besilisinčiam Floridoje. Diplomai jiems bus perduoti vėliau.

Po trumpą sveikinimo žodį pasakė ir dovanas įteikė Z. Juškevičienė, S. Virpša ir iškilmių komiteto vardu J. Variakojienė.

Balio Sruogos ištrauka iš jo dramos „Baisiosios nakties“ paruošti dramos lektorės D. Sruogaitės Bylaitienės gerai suvaidino statiniu būdu Dainius Brazaitis, Aidas Palubinskas, Milda Rudaitytė, Jonas Variakojis, Daiva Viktoraitė, Bronius Fabijonas ir skaitytoja, kuri labai gera lietuvių kalba nusakė dramos turinį, Jūratė Jančauskaitė. Publika jiems nesigailėjo plojimų, nes jų buvo nuosirdžiai perduota ši ištrauka.

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. J. Duoba. Svečiai buvo pavaišinti Onos Norvilienės gera vakariene. Tuo tarpu etnografinis ansamblis, vadovaujamas Dalios Polikaitytės (dr. Arvydai Žygiui išvykus), padainavo kelias liaudies dainas. Dainos tikrai buvo liaudies, tarmiškos, bet gerai atliktos.

Pabaigoje dar sveikino svečiai iš Lietuvos – Steponavičiai ir P. Spurga.

Iškilmes rengė komitetas: pirm. I. Polikaitinė, A. Brazaitinė, R. Daukienė, J. Variakojienė, R. Račkauskienė, S. Kerelytė, V. Pavilčiūnaitė ir Edv. Valkiūnaitė.

Visas vakaras praėjo sklandžiai, nuotaikingai, jaučiant lietuvišką puslį ir mokytojų bei studentų pasiaukojimą lietuviškam reikalui. Pedagoginiam Lituanistikos institutui trisdešimt metų, o rektoriui prof. dr. Jonui Račkauskui rektoriatu vėm dešimt metų švenčiant, linkėtina ištesėti lietuviškam darbe ir kūryboje.

— Pn.

LIETUVIŲ CENTRO LEMONTE MADŲ PARODA

1988 m. gruodžio 11 d. Lietuvių centras Lemonte priėmė daugybę viešnių ir svečių, kai jau pro dažnai varstomas duris pradėjo rinktis dalyviai iš Lemonto ir apylinkių ir ruošiamą madų parodą. Žengiant į salę, kiekvieną nustebino tai progai tinkamas pasirošimas. Salės puošnime netrūko elegancijos. Iš tuščios gimnastikos

reikalauja. Sveikinimo žodį tarė instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas, prisipažindamas, kad ir jis pats yra baigęs tą institutą. Dar kalbėjo Kristanavičiaus fondo atstovas dr. Robertas Vitas ir įteikė dovanas kurioms rekomendavo instituto vadovai, būtent po 100 dol. Vidai Brazaitytei ir Rimai Polikaitytei, o po 50 dol. Danutei Penčylaitėi, Taiydai Rudaitytei, Jonui Račkauskui ir Jonui Variakojui. Taip pat sveikino Lietuvių Fondo valdybos pirmininkė Marija Remienė ir institutui įteikė 2000 dol. auką. Raštų sveikinimą dr. Vandos Sruogienės, buvusios lektorės, perskaitė S. Petersonienė.

Turinga ir jaunimą mokyti skatinančią kalbą pasakė visų diplomantų vardu Rima Polikaitytė, kartu atsisveikindama institutą, jo vadovus ir jaunesniuosius studentus, liekančius institute. Jai trumpu žodžiu atsakė jaunesniųjų studentų vardu Renata Naudžiūtė.

Garbės diplomai buvo įteikti Pedagoginio Lituanistikos vardu direktorei St. Petersonienei išsukiant, o Lietuvos pasiuntinui St. Lozoraičiui ir rektoriui dr. J. Račkauskui įteikiant, šiems asmenims: „Draugo“ redaktoriui kun. Pranui Garšvai, ilgamečiui spaudos darbininkui, knygų autoriui ir buv. „Draugo“ redaktoriui Broniui Kvikliui, dr. Alfonsui Šešplaukiui, Gintei Damušytei ir Alei Steponavičienei. Taip pat garbės diplomai buvo skirti kun. Antanui Saulaičiui, kuris šiuo metu yra P. Amerikoje, dr. Sauliui Jankauskui, negalėjusiam dėl pareigų atvykti, ir Frank Zapoliui, šiuo metu besilisinčiam Floridoje. Diplomai jiems bus perduoti vėliau.

Po trumpą sveikinimo žodį pasakė ir dovanas įteikė Z. Juškevičienė, S. Virpša ir iškilmių komiteto vardu J. Variakojienė.

Balio Sruogos ištrauka iš jo dramos „Baisiosios nakties“ paruošti dramos lektorės D. Sruogaitės Bylaitienės gerai suvaidino statiniu būdu Dainius Brazaitis, Aidas Palubinskas, Milda Rudaitytė, Jonas Variakojis, Daiva Viktoraitė, Bronius Fabijonas ir skaitytoja, kuri labai gera lietuvių kalba nusakė dramos turinį, Jūratė Jančauskaitė. Publika jiems nesigailėjo plojimų, nes jų buvo nuosirdžiai perduota ši ištrauka.

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. J. Duoba. Svečiai buvo pavaišinti Onos Norvilienės gera vakariene. Tuo tarpu etnografinis ansamblis, vadovaujamas Dalios Polikaitytės (dr. Arvydai Žygiui išvykus), padainavo kelias liaudies dainas. Dainos tikrai buvo liaudies, tarmiškos, bet gerai atliktos.

Pabaigoje dar sveikino svečiai iš Lietuvos – Steponavičiai ir P. Spurga.

Iškilmes rengė komitetas: pirm. I. Polikaitinė, A. Brazaitinė, R. Daukienė, J. Variakojienė, R. Račkauskienė, S. Kerelytė, V. Pavilčiūnaitė ir Edv. Valkiūnaitė.

Visas vakaras praėjo sklandžiai, nuotaikingai, jaučiant lietuvišką puslį ir mokytojų bei studentų pasiaukojimą lietuviškam reikalui. Pedagoginiam Lituanistikos institutui trisdešimt metų, o rektoriui prof. dr. Jonui Račkauskui rektoriatu vėm dešimt metų švenčiant, linkėtina ištesėti lietuviškam darbe ir kūryboje.

— Pn.

LIETUVIŲ CENTRO LEMONTE MADŲ PARODA

1988 m. gruodžio 11 d. Lietuvių centras Lemonte priėmė daugybę viešnių ir svečių, kai jau pro dažnai varstomas duris pradėjo rinktis dalyviai iš Lemonto ir apylinkių ir ruošiamą madų parodą. Žengiant į salę, kiekvieną nustebino tai progai tinkamas pasirošimas. Salės puošnime netrūko elegancijos. Iš tuščios gimnastikos

reikalauja. Sveikinimo žodį tarė instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas, prisipažindamas, kad ir jis pats yra baigęs tą institutą. Dar kalbėjo Kristanavičiaus fondo atstovas dr. Robertas Vitas ir įteikė dovanas kurioms rekomendavo instituto vadovai, būtent po 100 dol. Vidai Brazaitytei ir Rimai Polikaitytei, o po 50 dol. Danutei Penčylaitėi, Taiydai Rudaitytei, Jonui Račkauskui ir Jonui Variakojui. Taip pat sveikino Lietuvių Fondo valdybos pirmininkė Marija Remienė ir institutui įteikė 2000 dol. auką. Raštų sveikinimą dr. Vandos Sruogienės, buvusios lektorės, perskaitė S. Petersonienė.

Turinga ir jaunimą mokyti skatinančią kalbą pasakė visų diplomantų vardu Rima Polikaitytė, kartu atsisveikindama institutą, jo vadovus ir jaunesniuosius studentus, liekančius institute. Jai trumpu žodžiu atsakė jaunesniųjų studentų vardu Renata Naudžiūtė.

Garbės diplomai buvo įteikti Pedagoginio Lituanistikos vardu direktorei St. Petersonienei išsukiant, o Lietuvos pasiuntinui St. Lozoraičiui ir rektoriui dr. J. Račkauskui įteikiant, šiems asmenims: „Draugo“ redaktoriui kun. Pranui Garšvai, ilgamečiui spaudos darbininkui, knygų autoriui ir buv. „Draugo“ redaktoriui Broniui Kvikliui, dr. Alfonsui Šešplaukiui, Gintei Damušytei ir Alei Steponavičienei. Taip pat garbės diplomai buvo skirti kun. Antanui Saulaičiui, kuris šiuo metu yra P. Amerikoje, dr. Sauliui Jankauskui, negalėjusiam dėl pareigų atvykti, ir Frank Zapoliui, šiuo metu besilisinčiam Floridoje. Diplomai jiems bus perduoti vėliau.

Po trumpą sveikinimo žodį pasakė ir dovanas įteikė Z. Juškevičienė, S. Virpša ir iškilmių komiteto vardu J. Variakojienė.

Balio Sruogos ištrauka iš jo dramos „Baisiosios nakties“ paruošti dramos lektorės D. Sruogaitės Bylaitienės gerai suvaidino statiniu būdu Dainius Brazaitis, Aidas Palubinskas, Milda Rudaitytė, Jonas Variakojis, Daiva Viktoraitė, Bronius Fabijonas ir skaitytoja, kuri labai gera lietuvių kalba nusakė dramos turinį, Jūratė Jančauskaitė. Publika jiems nesigailėjo plojimų, nes jų buvo nuosirdžiai perduota ši ištrauka.

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. J. Duoba. Svečiai buvo pavaišinti Onos Norvilienės gera vakariene. Tuo tarpu etnografinis ansamblis, vadovaujamas Dalios Polikaitytės (dr. Arvydai Žygiui išvykus), padainavo kelias liaudies dainas. Dainos tikrai buvo liaudies, tarmiškos, bet gerai atliktos.

Pabaigoje dar sveikino svečiai iš Lietuvos – Steponavičiai ir P. Spurga.

Iškilmes rengė komitetas: pirm. I. Polikaitinė, A. Brazaitinė